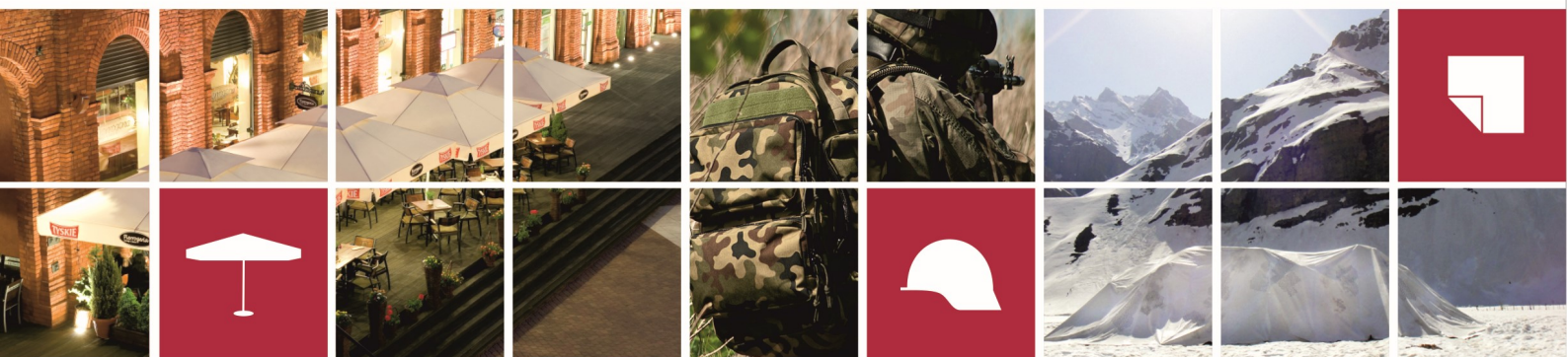

LUBAWA
GROUP

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA OKRES OD 1 STYCZNIA DO 31 GRUDNIA 2018

Spis treści:

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej Grupy Lubawa S.A.....	3
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów Grupy Lubawa S.A.	5
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym Grupy Lubawa S.A.	7
Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych Grupy Lubawa S.A.....	8
Informacje dodatkowe	10
– Polityka rachunkowości i inne informacje objaśniające.....	10
– Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego	29

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej Grupy Lubawa S.A.

Tytuł	Nota	Stan na	
		2018-12-31	2017-12-31
Aktywa			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	1	171 523	169 274
Aktywa niematerialne	2	55 807	54 986
Należności długoterminowe		147	73
Udzielone pożyczki		472	336
Nieruchomości inwestycyjne	5	11 957	9 970
Inwestycje w jednostki stowarzyszone	3	901	1 286
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	4	1 435	1 524
Razem Aktywa trwałe		242 242	237 449
Aktywa obrotowe			
Zapasy	6	64 294	78 867
Należności z tytułu dostaw i usług	7	72 507	55 123
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	7	90	0
Aktywa finansowe z tytułu zabezpieczeń przepływów pieniężnych		296	260
Pozostałe należności	7	7 131	6 315
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	8	8 157	2 485
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	4	2 158	1 066
Razem Aktywa obrotowe		154 633	144 116
RAZEM AKTYWA		396 875	381 565

Tytuł	Nota	Stan na	
		2018-12-31	2017-12-31
Kapitał własny i zobowiązania			
Kapitał własny			
Kapitał akcyjny	9	21 854	21 854
Inne skumulowane całkowite dochody	10	-77	85
Zyski zatrzymane		194 487	188 740
Kapitały przypadające akcjonariuszom jednostki dominującej		216 264	210 679
Kapitały przypadające udziałom niekontrolującym		1 499	1 227
Razem kapitał własny		217 763	211 906
Zobowiązania			
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty, pożyczki, zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i inne zobowiązania finansowe	11	25 220	19 119
Pozostałe zobowiązania	12	8 833	7 328
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	13	685	581
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	15	15 390	14 357
Razem zobowiązania długoterminowe		50 128	41 385
Zobowiązania krótkoterminowe			
Kredyty, pożyczki, zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i inne zobowiązania finansowe	11	64 677	63 838
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	12	43 220	39 321
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	12	0	257
Zobowiązania finansowe z tytułu zabezpieczeń przepływów pieniężnych		0	552
Pozostałe zobowiązania	12	16 665	18 880
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	13	3 883	4 831
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	14	539	595
Razem zobowiązania krótkoterminowe		128 984	128 274
Razem zobowiązania		179 112	169 659
RAZEM KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA		396 875	381 565

Ostrów Wielkopolski, 25 kwietnia 2019 r.

Osoba odpowiedzialna za sporządzenie sprawozdania
finansowego

Jerzy Jaśkowiak - Główny Księgowy Grupy Kapitałowej

Prezes Zarządu

Marcin Kubica

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej należy analizować łącznie z Polityką rachunkowości i innymi informacjami objaśniającymi, które stanowią integralną część Skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów Grupy Lubawa S.A.

Tytuł	Nota	Za okres	
		od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Przychody ze sprzedaży	16	239 551	230 801
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów	16	-192 405	-180 377
Wynik brutto ze sprzedaży		47 146	50 424
Koszty sprzedaży	17	-13 791	-13 914
Koszty ogólnego zarządu	17	-23 276	-27 799
Wynik netto na sprzedaży		10 079	8 711
Pozostałe przychody operacyjne	18	6 659	4 364
Pozostałe koszty operacyjne	19	-3 600	-7 498
Wynik z działalności operacyjnej		13 138	5 577
Przychody finansowe	20	273	2 530
Koszty finansowe	21	-4 428	-3 618
Udział w zysku jednostek stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności		-385	-117
Wynik przed opodatkowaniem		8 598	4 372
Podatek dochodowy bieżący	22	-1 007	-2 075
Podatek dochodowy odroczony	22	-1 020	25
Wynik netto		6 571	2 322
Wynik przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej		6 229	2 915
Wynik przypadający udziałom niekontrolującym		342	-593

Tytuł	Nota	Za okres	
		od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Inne całkowite dochody			
<i>Podlegające reklasyfikacji</i>			
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań jednostek zagranicznych		-351	-70
Wycena zabezpieczeń przepływów pieniężnych		751	-123
Wycena instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody		-684	-703
Reklasyfikacja do wyniku bieżącego w związku ze sprzedażą instrumentów finansowych		0	-557
Podatek dochodowy		54	276
Inne całkowite dochody za okres obrotowy netto		-230	-1 177
ŁĄCZNE CAŁKOWITE DOCHODY		6 341	1 145
Suma całkowitych dochodów przypadająca akcjonariuszom jednostki dominującej		6 069	1 767
Suma całkowitych dochodów przypadająca udziałom niekontrolującym		272	-622
Wynik netto na jedną akcję zwykłą (zł / akcję)	23	0,06	0,03
Rozwodniony wynik netto na jedną akcję zwykłą (zł / akcję)	23	0,04	0,02

Ostrów Wielkopolski, 25 kwietnia 2019 r.

Osoba odpowiedzialna za sporządzenie
sprawozdania finansowego

Jerzy Jaškowiak - Główny Księgowy Grupy
Kapitałowej

Prezes Zarządu

Marcin Kubica

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym Grupy Lubawa S.A.

Tytuł	Kapitał akcyjny	Inne skumulowane całkowite dochody	Zyski zatrzymane		Udziały niekontrolujące	Razem kapitał własny
			Wynik bieżący i niepodzielony z lat ubiegłych	Inne zyski zatrzymane		
Stan na 1 stycznia 2018	21 854	85	-2 333	191 073	1 227	211 906
Inne całkowite dochody		-160			-70	-230
Wynik bieżącego okresu			6 229		342	6 571
Podział wyniku			-5 671	5 671		0
Inne zmiany		-2	-482			-484
Stan na 31 grudnia 2018	21 854	-77	-2 257	196 744	1 499	217 763
Stan na 1 stycznia 2017	21 854	1 233	5 953	179 872	1 849	210 761
Inne całkowite dochody		-1 148			-29	-1 177
Wynik bieżącego okresu			2 915		-593	2 322
Podział wyniku			-11 201	11 201		0
Stan na 31 grudnia 2017	21 854	85	-2 333	191 073	1 227	211 906

Ostrów Wielkopolski, 25 kwietnia 2019 r.

Osoba odpowiedzialna za sporządzenie sprawozdania finansowego

Prezes Zarządu

Jerzy Jaśkowiak - Główny Księgowy Grupy Kapitałowej

Marcin Kubica

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym należy analizować łącznie z Polityką rachunkowości i innymi informacjami objaśniającymi, które stanowią integralną część Skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych Grupy Lubawa S.A.

Tytuł	Za okres	
	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej		
Wynik przed opodatkowaniem	8 598	4 372
Korekty zysku brutto	12 015	1 201
Wynik z udziałów w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	385	117
Amortyzacja	12 907	12 166
Zysk / (Strata) z tytułu różnic kursowych	166	-554
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	2 306	1 810
Wynik na sprzedaży i likwidacji aktywów niematerialnych i rzeczowych aktywów trwałych	-401	280
Wynik na sprzedaży aktywów finansowych	115	-526
Zmiana stanu rezerw	-441	781
Zmiana stanu zapasów	13 049	-12 763
Zmiana stanu należności	-12 387	-3 651
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem kredytów i pożyczek	-1 979	5 760
Przepływy z tytułu podatku dochodowego	-1 145	-1 140
Wycena nieruchomości inwestycyjnych	0	-293
Inne korekty	-560	-786
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	20 613	5 573
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej		
Wpływy ze zbycia i likwidacji aktywów niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	662	751
Wydatki na nabycie aktywów niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	-21 468	-19 839
Wpływy ze sprzedaży aktywów finansowych	39	1 551
Wydatki na nabycie aktywów finansowych	-55	-60
Udzielone pożyczki	-1 776	-130
Wpływy ze spłaty pożyczek	1 656	0
Wpływy z tytułu spłaty odsetek od udzielonych pożyczek	28	0
Dywidendy otrzymane	144	335
Inne wpływy inwestycyjne	0	0
Inne wydatki inwestycyjne	-132	0
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-20 902	-17 392

Tytuł	Za okres	
	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Przepływy pieniężne z działalności finansowej		
Wpływy z otrzymanych kredytów i pożyczek	67 916	18 308
Splata kredytów i pożyczek	-56 102	-2 627
Splata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	-5 077	-6 311
Odsetki zapłacone	-2 720	-2 338
Inne wpływy finansowe	2 456	5 916
Inne wydatki finansowe	-457	-1 125
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	6 016	11 823
Przepływy pieniężne netto razem	5 727	4
Zyski / Straty z tytułu różnic kursowych z tytułu wyceny środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	-55	10
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	5 672	14
Stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na początek okresu	2 485	2 471
Stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na koniec okresu	8 157	2 485
w tym środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania:		308

Ostrów Wielkopolski, 25 kwietnia 2019 r.

Osoba odpowiedzialna za sporządzenie sprawozdania finansowego

Jerzy Jaśkowiak - Główny Księgowy Grupy Kapitałowej

Prezes Zarządu

Marcin Kubica

Informacje dodatkowe

– Polityka rachunkowości i inne informacje objaśniające

A. Informacje ogólne

1. **Nazwa, siedziba, przedmiot działalności gospodarczej**

„LUBAWA” Spółka Akcyjna (Jednostka Dominująca, Spółka Dominująca) z siedzibą w Ostrowie Wielkopolskim przy ulicy Staroprzygodzkiej 117 jest spółką akcyjną zarejestrowaną pod numerem KRS 0000065741 w Rejestrze Przedsiębiorców prowadzonym przez Sąd Rejonowy w Poznaniu dla Nowe Miasto i Wilda, IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego. „LUBAWA” S.A. została utworzona na czas nieoznaczony, działa na podstawie przepisów prawa polskiego, prowadzi działalność na terenie kraju. Spółka posiada numer identyfikacji podatkowej NIP 744-00-04-276 oraz numer statystyczny REGON 510349127.

Akcje Spółki „LUBAWA” S.A. są notowane na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych (GPW w Warszawie). Według klasyfikacji GPW w Warszawie, „LUBAWA” S.A. jest zaklasyfikowana do sektora „Przemysł lekki”.

Grupa Kapitałowa Lubawa S.A. (Grupa Kapitałowa, Grupa) składa się z Jednostki Dominującej i spółek zależnych.

Podstawowym przedmiotem działalności Grupy Kapitałowej jest:

- *produkcja konfekcji technicznej i wyrobów gumowych,*
- *produkcja pozostałych wyrobów, gdzie indziej niesklasyfikowana (produkcja parasoli reklamowych),*
- *wykańczanie wyrobów włókienniczych,*
- *produkcja gotowych wyrobów tekstylnych,*
- *produkcja pozostałych wyrobów tekstylnych, gdzie indziej niesklasyfikowana,*
- *wykańczanie materiałów włókienniczych,*
- *produkcja konstrukcji metalowych i ich części,*
- *produkcja tkanin,*
- *sprzedaż hurtowa wyrobów tekstylnych,*
- *działalność w zakresie oprogramowania.*

2. **Czas trwania działalności**

Czas trwania działalności Spółki Dominującej oraz spółek zależnych (wchodzących do konsolidacji) za wyjątkiem Miranda Sp. z o.o. jest nieoznaczony. Miranda Sp. z o.o. utworzona została na czas określony do dnia 31 grudnia 2031 roku. Intencją Zarządu Jednostki Dominującej jest zmiana czasu jej istnienia na czas nieokreślony.

3. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki Dominującej

W okresie od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. skład Zarządu przedstawiał się następująco:

- **Marcin Kubica** - Prezes Zarządu.

Skład Rady Nadzorczej Spółki Dominującej w okresie objętym skróconym śródrocznym, do dnia 27.06.2018 r. był następujący:

- **Andrzej Kowalski** – Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- **Paweł Kois** – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej,
- **Paweł Litwin** - Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej,
- **Marcin Wielgus** – Sekretarz Rady Nadzorczej,
- **Łukasz Litwin** - Członek Rady Nadzorczej,
- **Zygmunt Politowski** - Członek Rady Nadzorczej.

W związku z wygaśnięciem kadencji Rady Nadzorczej, Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki Dominującej powołało na następną kadencję Radę Nadzorczą, która od 28.06.2018 r. pracuje w składzie:

- **Andrzej Kowalski** – Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- **Paweł Kois** – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej,
- **Paweł Litwin** - Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej,
- **Łukasz Litwin** - Członek Rady Nadzorczej,
- **Mieczysław Cieniuch** - Członek Rady Nadzorczej.

4. Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Walutą funkcjonalną Jednostki Dominującej oraz walutą prezentacji w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jest złoty polski (PLN).

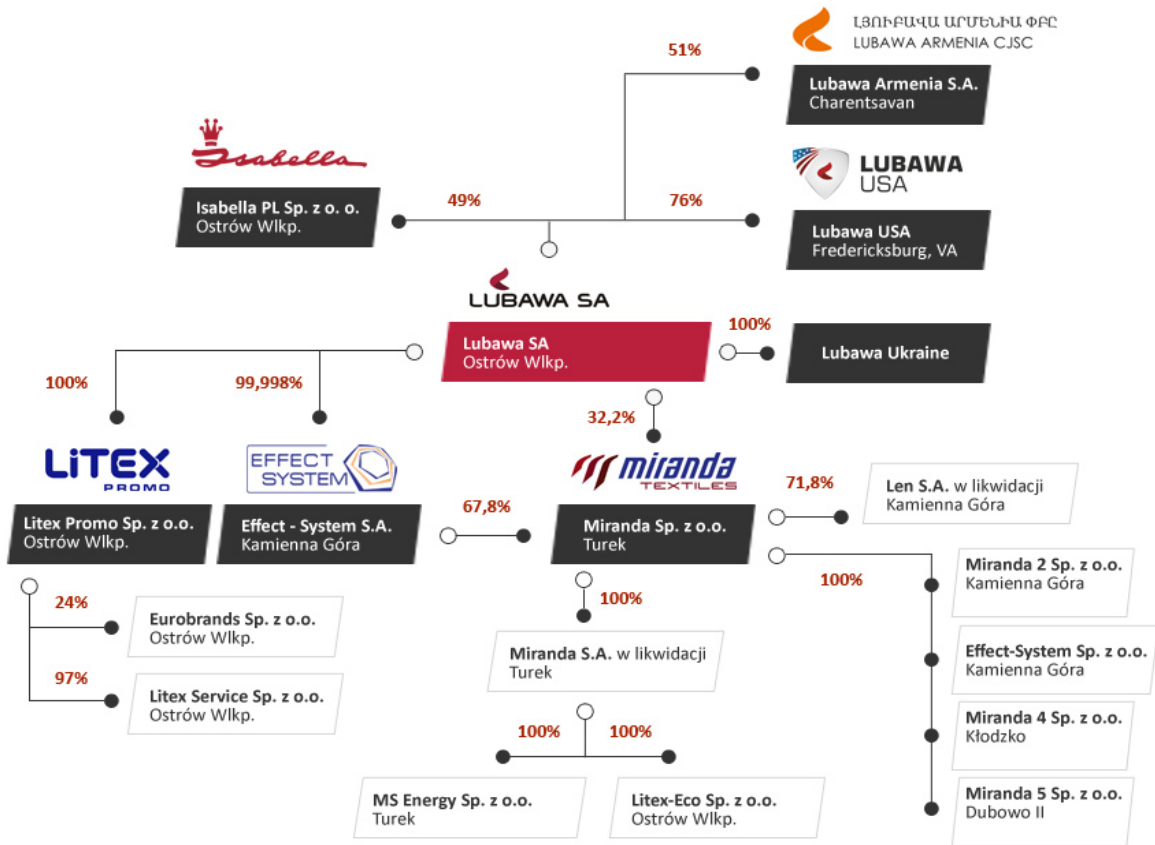
5. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji oraz podpisane przez Zarząd Spółki dnia 25 kwietnia 2019 r.

6. Kontynuacja działalności

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności gospodarczej przez Grupę w niezmienionej formie i zakresie przez okres co najmniej 12 miesięcy od dnia kończącego okres sprawozdawczy.

7. Skład Grupy Kapitałowej Lubawa SA

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot działalności	Udział bezpośredni Jednostki Dominującej w kapitale zakładowym	Udział pośredni	Udział procentowy posiadanych praw głosu	Metoda konsolidacji
Miranda Sp. z o.o.	Turek	Produkcja tkanin i dzianin	32,20%	67,80%	100,00%	pełna
MS Energy Sp. z o.o.	Turek	Usługi związane z utrzymaniem ruchu	0,00%	100,00%	100,00%	pełna
Miranda S.A. w likwidacji	Turek	Brak działalności	0,00%	100,00%	100,00%	pełna
Litex Promo Sp. z o.o.	Ostrów Wielkopolski	Produkcja art. reklamowych	100,00%	0,00%	100,00%	pełna
Litex Service Sp. z o.o.	Ostrów Wielkopolski	Usługi informatyczne	0,00%	97,00%	97,00%	pełna
Effect System S.A.	Kamienna Góra	Produkcja art. reklamowych	100,00%	0,00%	100,00%	pełna
Lubawa Armenia spółka akcyjna	Armenia, Czarencawan	Import, produkcja i sprzedaż wyrobów wojskowych	51,00%	0,00%	51,00%	pełna
Miranda 2 Sp. z o.o.	Kamienna Góra	Produkcja tkanin i dzianin	0,00%	100,00%	100,00%	pełna
Effect System Sp. z o.o.	Kamienna Góra	Produkcja tkanin i dzianin	0,00%	100,00%	100,00%	pełna
Eurobrands Sp. z o.o.	Ostrów Wielkopolski	Dzierżawa majątku	0,00%	24,00%	24,00%	metoda praw własności
Isabella PL Sp. z o.o.	Ostrów Wielkopolski	Produkcja gotowych wyrobów tekstylnych	49,00%	0,00%	49,00%	metoda praw własności
Len SA w likwidacji	Kamienna Góra	Brak działalności	0,00%	71,80%	82,10%	wyłączona z konsolidacji**
Litex - Eco Sp. z o.o.	Ostrów Wielkopolski	Działalność nie podjęta	0,00%	100,00%	100,00%	wyłączona z konsolidacji**
Lubawa USA	Wilmington	Pośrednictwo handlowe w sprzedaży wyrobów Lubawy SA	76,00%	0,00%	76,00%	pełna
Lubawa Ukraina sp. z o.o.	Kijów	Przeprowadzenie procesu certyfikacji, dystrybucja i produkcja wyrobów z oferty emitenta	100,00%	0,00%	100,00%	wyłączona z konsolidacji**
Miranda 4 Sp. z o.o.	Kłodzko	Produkcja tkanin i dzianin	0,00%	100,00%	100,00%	wyłączona z konsolidacji**
Miranda 5 Sp. z o.o.	Dubowo II	Produkcja tkanin i dzianin	0,00%	100,00%	100,00%	wyłączona z konsolidacji**
Xingjiang Uniforce - Lubawa Technology Co., Ltd. *	Xingjiang Chiny	Produkcja i handel	49,00%	0,00%	49,00%	*

* Ze względu na wysokie ryzyko braku możliwości odzyskania poniesionych nakładów inwestycyjnych, udziały w Spółce Xingjiang Uniforce - Lubawa Technology Co zostały objęte odpisami aktualizującymi w kwocie 3.323 tys. PLN.

** Spółki zależne wyłączone z konsolidacji:

- Len S.A. w likwidacji - spółka znajduje się w końcowej fazie likwidacji i nie prowadzi działalności,
- Litex - Eco Sp. z o.o. udział pośredni - spółka nie podjęła dotąd działalności, odstąpiono od konsolidacji ze względu na nieistotność,
- Miranda 4 Sp. z o.o. - udział pośredni - spółka nie podjęła dotąd działalności, odstąpiono od konsolidacji ze względu na nieistotność,
- Miranda 5 Sp. z o.o. - spółka nie podjęła dotąd działalności, odstąpiono od konsolidacji ze względu na nieistotność,
- Lubawa Ukraina sp. z o.o. – nowopowstała spółka nie podjęła dotąd działalności, odstąpiono od konsolidacji ze względu na nieistotność.

W okresie sprawozdawczym zmiany w składzie Grupy Kapitałowej nie wystąpiły.

B. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

1. Podstawy sporządzenia

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz interpretacjami wydanymi przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości zatwierdzonymi przez Unię Europejską, na mocy Rozporządzenia w sprawie MSSF (Komisja Europejska 1606/2002), zwanymi dalej „MSSF UE”.

MSSF UE obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) oraz Komisję ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF), zatwierdzone do stosowania w UE.

Sporządzając skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok 2018 Grupa zastosowała takie same zasady rachunkowości jak przy sporządzaniu rocznego sprawozdania finansowego za rok 2017, z wyjątkiem zmian do standardów oraz nowych standardów i interpretacji zatwierdzonych przez Unię Europejską dla okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 01.01.2018 roku.

W 2018 roku Grupa przyjęła wszystkie nowe i zatwierdzone standardy i interpretacje wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości i Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowych Standardów Rachunkowości oraz zatwierdzone do stosowania w UE, mające zastosowanie do prowadzonej przez nią działalności i obowiązujące w okresach sprawozdawczych od 01.01.2018 roku.

2. Wpływ nowych standardów i interpretacji na sprawozdanie finansowe Grupy

MSSF UE zawierają wszystkie Międzynarodowe Standardy Rachunkowości, Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej oraz związane z nimi Interpretacje poza wymienionymi poniżej Standardami oraz Interpretacjami, które oczekują na zatwierdzenie przez Unię Europejską oraz Standardami oraz Interpretacjami, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale nie weszły jeszcze w życie.

Grupa nie skorzystała z możliwości wcześniejszego zastosowania standardów i zmian do standardów, które obowiązują dla okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 01.01.2019 roku.

Nowe i zmienione standardy oraz interpretacje obowiązujące w 2018 roku obejmują:

- MSSF 9 „Instrumenty finansowe”
data wejścia w życie: 1 stycznia 2018 r.
data obowiązywania ustalona przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (dalej: RMSR): 1 stycznia 2018 r.
- MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”
data wejścia w życie: 1 stycznia 2018 r.
data obowiązywania ustalona przez RMSR: 1 stycznia 2018 r.
- Objaśnienia do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”
data wejścia w życie: 1 stycznia 2018 r.

- data obowiązywania ustalona przez RMSR: 1 stycznia 2018 r.*
- Zmiana do MSSF 12 „Płatności oparte na akcjach – klasyfikacja i wycena transakcji opartych na akcjach
data wejścia w życie: 1 stycznia 2018 r.
data obowiązywania ustalona przez RMSR: 1 stycznia 2018 r.
  - Zmiana do MSSF 4: Zastosowanie MSSF 9 „Instrumenty finansowe” wraz z MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe”
data wejścia w życie: 1 stycznia 2018 r.
data obowiązywania ustalona przez RMSR: 1 stycznia 2018 r.
  - Roczny program poprawek 2014-2016:
    - Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy” – usunięcie krótkoterminowych zwolnień
    - Zmiana do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych” – wycena jednostek stowarzyszonych lub wspólnych przedsięwzięć do wartości godziwej
data wejścia w życie: 1 stycznia 2018 r.
data obowiązywania ustalona przez RMSR: 1 stycznia 2018 r.
  - KIMSF 22 „Transakcje w walutach obcych oraz płatności zaliczkowe”
data wejścia w życie: 1 stycznia 2018 r.
data obowiązywania ustalona przez RMSR: 1 stycznia 2018 r.
  - Zmiany do MSR 40 „Nieruchomości inwestycyjne – reklasyfikacja nieruchomości inwestycyjnych
data wejścia w życie: 1 stycznia 2018 r.
data obowiązywania ustalona przez RMSR: 1 stycznia 2018 r.

Nowe i zmienione standardy oraz interpretacje, które jeszcze nie obowiązują w 2018 roku obejmują:

- MSSF 14 „Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe
data wejścia w życie: nie przyjęty przez Unię Europejską (dalej również: UE)
data obowiązywania ustalona przez RMSR: 1 stycznia 2016 r.
- Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdanie finansowe” i MSR 28 „Jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia” dotyczące sprzedaży lub wniesienia aktywów
data wejścia w życie: nie przyjęty przez UE
data obowiązywania ustalona przez RMSR: 1 stycznia 2016 r.
- MSSF 16 „Leasing”
data wejścia w życie: 1 stycznia 2019 r.
data obowiązywania ustalona przez RMSR: 1 stycznia 2019 r.
- Roczny program poprawek 2015-2017:
  - Zmiany do MSSF 3 „Połączenia jednostek” – wycena udziałów we wspólnej działalności w momencie objęcia kontroli
  - Zmiany do MSSF 11 „wspólne ustalenia umowne” – brak wyceny we wspólnej działalności w momencie objęcia współkontroli
  - Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy” – ujęcie konsekwencji podatkowych z tytułu wypłat dywidendy
  - Zmiany do MSR 23 „Koszty finansowania zewnętrznego” – kwalifikacja zobowiązań zaciągniętych specjalnie w celu pozyskania dostosowanego składnika aktywów

data wejścia w życie: nie przyjęty przez UE

data obowiązywania ustalona przez RMSR: 1 stycznia 2019 r.

- KIMSF 23 „Niepewność związana z ujęciem podatku dochodowego”

data wejścia w życie: 1 stycznia 2019 r.

data obowiązywania ustalona przez RMSR: 1 stycznia 2019 r.

- Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe – prawo do wcześniejszej spłaty z negatywnym wynagrodzeniem

data wejścia w życie: 1 stycznia 2019 r.

data obowiązywania ustalona przez RMSR: 1 stycznia 2019 r.

- Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych” – wycen inwestycji długoterminowych

data wejścia w życie: nie przyjęty przez UE

data obowiązywania ustalona przez RMSR: 1 stycznia 2019 r.

- Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze” – zmiany do programu określonych świadczeń

data wejścia w życie: nie przyjęty przez UE

data obowiązywania ustalona przez RMSR: 1 stycznia 2019 r.

- Zmiany w zakresie referencji do Założeń koncepcyjnych w MSSF

data wejścia w życie: nie przyjęty przez UE

data obowiązywania ustalona przez RMSR: 1 stycznia 2020 r.

- MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe”

data wejścia w życie: nie przyjęty przez UE

data obowiązywania ustalona przez RMSR: 1 stycznia 2021 r.

Następujące standardy i interpretacje przyjęte przez Unię Europejską zostały zastosowane przez Grupę na dzień 1 stycznia 2018 roku:

- MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”

Nowy standard wprowadza jeden ogólny model rozpoznawania i rozliczania przychodów z umów z klientami oraz pomiaru sprzedaży aktywów niefinansowych (m.in. majątku trwałego), zgodnie z którym umowa z klientem analizowana ma być w pięciu etapach, obejmujących:

- identyfikację umowy z klientem,
- identyfikację umownych (pojedynczych) zobowiązań do wykonania świadczeń zawartych w umowie,
- ustalenie ceny transakcyjnej,
- alokacja ceny transakcyjnej do poszczególnych zobowiązań do wykonania świadczenia,
- ujęcie przychodów w momencie spełniania zobowiązań do wykonania świadczenia.

Grupa zastosowała zmodyfikowaną metodę retrospektywną bez korygowania danych porównawczych. Zgodnie z przyjętym podejściem skumulowany efekt zastosowania standardu po raz pierwszy winien być rozpoznany jako korekta zysków zatrzymanych na dzień 1 stycznia 2018 roku, jednakże z uwagi na fakt, że przeprowadzony przez Grupę proces oceny wpływu zastosowania założeń nowego standardu na jej sprawozdanie finansowe wykazał, iż wpływ ten jest nieistotny, nie wprowadzono żadnych korekt z tego tytułu.

- MSSF 9 „Instrumenty Finansowe”

MSSF 9 definiuje trzy kategorie aktywów finansowych:

- aktywa wyceniane po początkowym ujęciu według zamortyzowanego kosztu,
- aktywa wyceniane po początkowym ujęciu w wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- aktywa wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Grupa zaklasyfikowała wszystkie posiadane instrumenty kapitałowe jako aktywa wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

W stosunku do należności handlowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu w zakresie ustalenia oczekiwanej utraty wartości stosowany jest model uproszczony poprzez szacowanie oczekiwanej utraty wartości w całym okresie życia na bazie danych historycznych dotyczących opóźnień w zapłacie. Na tej podstawie tworzony jest odpis aktualizujący.

Grupa zastosowała standard retrospektywnie bez korygowania danych porównawczych. Zgodnie z przyjętym podejściem skumulowany efekt zastosowania standardu po raz pierwszy został rozpoznany jako korekta zysków zatrzymanych na dzień 1 stycznia 2018 roku, jednakże z uwagi na fakt, że przeprowadzony przez Spółkę proces oceny wpływu zastosowania założeń nowego standardu na jej sprawozdanie finansowe wykazał, iż wpływ ten jest nieistotny, nie wprowadzono żadnych korekt z tego tytułu.

Wpływ nowych regulacji na przyszłe sprawozdania finansowe:

- MSSF 16 „Leasing”

Nowy standard zastępuje MSR 17 „Leasing” oraz interpretacje: KIMSF 4 „Ustalenie, czy umowa zawiera leasing”, SKI-15 „Leasing operacyjny - specjalne oferty promocyjne” oraz SKI-27 „Ocena istoty transakcji wykorzystujących formę leasingu”, wprowadzając jeden model ujęcia leasingu w księgach rachunkowych leasingobiorcy, zgodnie z którym wszystkie umowy spełniające definicję leasingu zawarte na okres dłuższy niż 12 miesięcy będą ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej leasingobiorcy chyba, że wartość składnika aktywów będzie niska. W myśl nowego standardu leasingobiorca ujmie w sprawozdaniu z sytuacji finansowej prawo do użytkowania składnika aktywów oraz zobowiązanie z tytułu leasingu, które odzwierciedla jego obowiązek dokonywania opłat leasingowych. Odrębnie ujmie również amortyzację składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania i odsetki od zobowiązania z tytułu leasingu. Leasingobiorca aktualizuje wycenę zobowiązania z tytułu leasingu po wystąpieniu określonych zdarzeń (np. zmiany w odniesieniu do okresu leasingu, zmiany w przyszłych opłatach leasingowych wynikające ze zmiany w indeksie lub stawce stosowanej do ustalenia tych opłat). Co do zasady, leasingobiorca ujmuje aktualizację wyceny zobowiązania z tytułu leasingu, jako korektę wartości składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania. Sposób ujęcia leasingu w księgach rachunkowych leasingodawcy nie ulegnie zmianie. Leasingodawca dalej będzie ujmował wszystkie umowy leasingowe z zastosowaniem tych samych zasad klasyfikacji, co w przypadku MSR 17, rozróżniając leasing operacyjny i leasing finansowy. MSSF 16 wymaga zarówno od leasingobiorcy, jak i od leasingodawcy dokonywania szerszych ujawnień niż w przypadku MSR 17. Leasingobiorca ma prawo wyboru pełnego bądź zmodyfikowanego podejścia retrospektywnego, a przepisy przejściowe przewidują pewne praktyczne rozwiązania.

Grupa podjęła decyzję o przyjęciu do stosowania MSSF 16 od 1 stycznia 2019 r. z zastosowaniem podejścia uproszczonego bez korygowania danych porównawczych. Zgodnie z przyjętym podejściem skumulowany efekt zastosowania standardu po raz pierwszy zostanie rozpoznany jako korekta zysków zatrzymanych na dzień 1 stycznia 2019 roku. Zarząd Jednostki Dominującej ocenia, że nowy standard nie wpłynie na sposób prezentacji pozycji bilansowych, jak również nie zwiększy zakresu ujawnień w sprawozdaniach finansowych.

3. Polityka rachunkowości

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego za wyjątkiem następujących pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej:

- nieruchomości inwestycyjnych - wycenianych w wartości godziwej,
- aktywów finansowych - wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Przyjęte zasady rachunkowości są zgodne z zasadami stosowanymi przy opracowywaniu rocznego sprawozdania finansowego za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku. Zmiany MSSF, które weszły w życie od 1 stycznia 2018 roku nie mają wpływu na bieżące i uprzednio wykazane wyniki finansowe oraz wartości kapitałów własnych.

Zasady (polityka) rachunkowości przedstawione poniżej stosowane były w odniesieniu do wszystkich okresów zaprezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym przez jednostki należące do Grupy.

Jednostki zależne

Jednostkami zależnymi są jednostki kontrolowane przez Jednostkę Dominującą. Sprawozdania finansowe jednostek zależnych uwzględniane są w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym począwszy od dnia uzyskania nad nimi kontroli aż do momentu jej wygaśnięcia. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki zależne zostały ujednoczone z zasadami przyjętymi przez Grupę.

Jednostki stowarzyszone

Jednostki stowarzyszone są to jednostki gospodarcze, na których politykę operacyjną i finansową Grupa wywiera znaczący wpływ, lecz ich nie kontroluje. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych wyceniane są w sprawozdaniu finansowym metodą praw własności, a w momencie początkowego ujęcia ujmowane są w cenie nabycia. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera udział Jednostki Dominującej w zyskach i stratach oraz innych całkowitych dochodach jednostek stowarzyszonych (po ujednoczeniu stosowanych zasad rachunkowości), od momentu uzyskania znaczącego wpływu do momentu ich utraty. W przypadku, gdy udział Grupy w stratach przewyższa wartość udziałów w jednostce stowarzyszonej wartość bilansowa (z uwzględnieniem długoterminowych inwestycji) zostaje zredukowana do zera. Dalszych strat nie ujmuje się, za wyjątkiem strat wynikających z przyjęcia na siebie przez Grupę obowiązków lub z faktu dokonania płatności w imieniu jednostki stowarzyszonej.

Korekty konsolidacyjne

Salda rozrachunków wewnętrznych pomiędzy jednostkami Grupy, transakcje zawierane w obrębie Grupy oraz wszelkie wynikające z nich niezrealizowane zyski lub straty, a także przychody oraz koszty

Grupy są eliminowane przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Niezrealizowane zyski wynikające z transakcji z jednostkami stowarzyszonymi oraz współzależnymi są wyłączone ze skonsolidowanego sprawozdania proporcjonalnie do wysokości udziału Grupy w tych jednostkach.

Niezrealizowane straty są wyłączone ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego na tej samej zasadzie co niezrealizowane zyski, ale wyłącznie w przypadku, gdy nie występują przesłanki wskazujące na utratę wartości.

Połączenia jednostek

Grupa ujmuje wartość firmy na dzień nabycia jako wartość godziwą przekazanej zapłaty:

- powiększoną o ujętą wartość udziałów niekontrolujących w jednostce przejmowanej;
- powiększoną o wartość godziwą dotychczas posiadanych kapitałów w jednostce nabywanej, jeśli połączenie odbywa się etapami;
- pomniejszoną o ujętą wartość netto (wartość godziwą) nabytych identyfikowalnych aktywów oraz przejętych zobowiązań.

W sytuacji, gdy różnica przybiera wartość ujemną, Grupa ponownie ocenia poprawność identyfikacji nabytych aktywów i przejętych zobowiązań, a zysk na okazyjnym nabyciu jest ujmowany w zysku lub stracie bieżącego okresu na dzień przejęcia.

Wartość godziwa przekazanej zapłaty nie zawiera kwot związanych z rozliczeniem wcześniej istniejących powiązań. Kwoty te zasadniczo są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu. Koszty związane z nabyciem, inne niż odnoszące się do emisji instrumentów dłużnych lub kapitałowych, które Grupa ponosi w związku z połączeniem jednostek rozlicza się jako koszt okresu, w którym zostały poniesione. Zapłata warunkowa jest ujmowana w wartości godziwej na dzień nabycia. Jeśli zapłata warunkowa klasyfikowana jest jako składnik kapitału własnego, nie jest ponownie wyceniana, a jej rozliczenie jest ujęte w kapitałach. W innym przypadku późniejsze zmiany wartości godziwej zapłaty warunkowej są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu. W sytuacji, kiedy jednostka przejmująca jest zobowiązana zastąpić programami płatności w formie akcji (nagrody zastępcze) nagrody przyznane pracownikom jednostki przejmowanej (nagrody u przejmowanego), które dotyczą świadczeń wykonanych w przeszłości, wówczas wartość rynkowa wszystkich lub części zastąpionych nagród jest ujmowana w przekazanej zapłacie. To ustalenie oparte jest na wartości rynkowej nagród zastępczych porównanych z wartością rynkową nagród u przejmowanego oraz w zakresie, w jakim nagrody zastępcze dotyczą świadczeń wykonanych w przeszłości i/lub przyszłości.

Transakcje w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach obcych w dniu dokonania transakcji ujmowane są w walucie funkcjonalnej Grupy z zastosowaniem kursu waluty z dnia zawarcia transakcji. Pozycje pieniężne aktywów i zobowiązań wyrażone w walucie obcej są przeliczane na koniec okresu sprawozdawczego według średniego kursu NBP dla danej waluty ogłoszonego na ten dzień. Różnice kursowe wynikające z wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych na koniec okresu sprawozdawczego stanowią różnice pomiędzy wyceną według zamortyzowanego kosztu w walucie funkcjonalnej na początku roku sprawozdawczego, skorygowaną o naliczone odsetki i dokonane płatności w trakcie

roku sprawozdawczego a wartością według zamortyzowanego kosztu w walucie obcej przeliczonego według średniego kursu NBP na koniec roku sprawozdawczego.

Niepieniężne pozycje bilansowe wyrażone w walucie obcej wyceniane według wartości godziwej są przeliczane według średniego kursu NBP (lub innego banku w przypadku innej waluty funkcjonalnej) obowiązującego na dzień szacowania wartości godziwej. Pozycje niepieniężne wyceniane według kosztu historycznego w walucie obcej Grupa przelicza używając kursu wymiany z dnia zawarcia transakcji. Różnice kursowe z przeliczenia ujmuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu, z wyjątkiem różnic powstających na przeliczeniu instrumentów kapitałowych zakwalifikowanych jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, zobowiązań finansowych wyznaczonych jako zabezpieczenie udziału w aktywach netto w jednostce działającej za granicą, które są efektywne oraz kwalifikowanych zabezpieczeń przepływów pieniężnych, które Grupa ujmuje jako inne całkowite dochody.

Instrumenty finansowe inne niż instrumenty pochodne

Pożyczki, należności i depozyty ujmowane są w dacie powstania. Wszystkie pozostałe aktywa finansowe (w tym aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy) są ujmowane w dniu dokonania transakcji, który jest dniem, gdy Grupa staje się stroną wzajemnego zobowiązania dotyczącego danego instrumentu finansowego. Grupa zaprzestaje ujmować składnik aktywów finansowych w momencie wygaśnięcia praw wynikających z umowy do otrzymywania przepływów pieniężnych z tego składnika aktywów lub od momentu, kiedy prawa do otrzymywania przepływów pieniężnych z aktywa finansowego są przekazywane w transakcji przenoszącej zasadniczo wszystkie znaczące ryzyka i korzyści wynikające z ich własności. Każdy udział w przekazywanym składniku aktywów finansowych, który jest utworzony lub pozostaje w posiadaniu Grupy jest traktowany jako składnik aktywów lub zobowiązanie. Aktywa i zobowiązania finansowe kompensuje się ze sobą i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto, wyłącznie, jeśli Grupa posiada ważny prawnie tytuł do kompensaty określonych aktywów i zobowiązań finansowych lub zamierza rozliczyć daną transakcję w wartości netto poddanych kompensacie składników aktywów i zobowiązań finansowych lub zamierza jednocześnie podlegające kompensacie aktywa finansowe zrealizować, a zobowiązania finansowe rozliczyć. Grupa klasyfikuje instrumenty finansowe, inne niż pochodne aktywa finansowe do następujących kategorii:

- 1) aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik,
- 2) aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu,
- 3) aktywa finansowe wyceniane przez inne całkowite dochody.

Kapitał własny

Akcje zwykłe ujmuje się w kapitale własnym. Koszty bezpośrednio związane z emisją akcji zwykłych, skorygowane o wpływ podatków, pomniejszają wartość kapitału.

Rzeczowe aktywa trwałe

– Ujęcie oraz wycena

Składniki rzeczowych aktywów trwałych ujmuje się w księgach w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości. Cena

nabycia obejmuje koszty bezpośrednio związane z nabyciem składnika majątku. Koszty wytworzenia aktywów we własnym zakresie obejmują koszty materiałów, wynagrodzeń bezpośrednich oraz inne koszty bezpośrednio związane z doprowadzeniem składnika aktywów do stanu zdanego do użytkowania. Koszt wytworzenia składnika rzeczowych aktywów trwałych oraz rzeczowych aktywów trwałych w budowie obejmuje ogół kosztów poniesionych w okresie jego budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia poniesionych do dnia przyjęcia takiego składnika majątkowego do użytkowania (lub do końca okresu sprawozdawczego, jeśli składnik nie został jeszcze oddany do użytkowania). Koszt wytworzenia obejmuje również w przypadkach, gdy jest to wymagane, szacunek kosztów demontażu i usunięcia składników rzeczowych aktywów trwałych oraz koszty renowacji miejsca, w którym będzie się on znajdował. Cena nabycia może być również korygowana o przeniesione z kapitałów zyski lub straty z transakcji zabezpieczających przepływy pieniężne dotyczące zakupów rzeczowych aktywów trwałych w walucie obcej. Zakupione oprogramowanie, które jest niezbędne do prawidłowego funkcjonowania związanego z nim urządzenia jest aktywowane jako część tego urządzenia. W przypadku, gdy określony składnik rzeczowych aktywów trwałych składa się z odrębnych i istotnych części składowych o różnym okresie użytkowania, części te są traktowane jako odrębne składniki aktywów. Zysk lub stratę ze zbycia składnika rzeczowych aktywów określa się na podstawie porównania przychodów ze zbycia z wartością bilansową zbytych aktywów i ujmuje się je w kwocie netto w zysku lub stracie bieżącego okresu w pozycji pozostałe przychody lub pozostałe koszty.

– **Nakłady ponoszone w terminie późniejszym**

Kapitalizowaniu podlegają poniesione w późniejszym okresie koszty wymienianych części składnika rzeczowych aktywów trwałych, które można wiarygodnie oszacować i jest prawdopodobne, że Grupa osiągnie dodatkowe korzyści ekonomiczne związane z wymienianymi składnikami rzeczowych aktywów trwałych. Wartość bilansowa usuniętych części składnika rzeczowych aktywów trwałych jest wyłączana z ksiąg. Nakłady ponoszone w związku z bieżącym utrzymaniem składników rzeczowych aktywów trwałych są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu w momencie poniesienia.

– **Amortyzacja**

Wysokość odpisów amortyzacyjnych ustala się w oparciu o okres ekonomicznej użyteczności oraz cenę nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika aktywów, pomniejszoną o jego wartość rezydualną. Grupa ocenia również okres użytkowania istotnych elementów poszczególnych składników aktywów i, jeśli okres użytkowania elementu jest inny niż okres użytkowania pozostałej części składnika aktywów, element ten amortyzowany jest osobno. Koszt amortyzacji ujmuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu z zastosowaniem metody liniowej w odniesieniu do oszacowanego przez Grupę okresu użytkowania każdego elementu składnika rzeczowych aktywów trwałych. Składniki aktywów użytkowanych na podstawie umowy leasingu lub innej umowy o podobnym charakterze amortyzuje się przez krótszy z dwóch okresów: okres trwania umowy leasingu lub okres użytkowania, chyba że Grupa posiada wystarczającą pewność, że uzyska tytuł własności przed upływem okresu leasingu. Grunty nie są amortyzowane. W sprawozdaniu finansowym za okres sprawozdawczy i okresy porównawcze, Grupa zakłada niższe okresy użytkowania dla poszczególnych kategorii rzeczowych aktywów trwałych:

- a) Budynki 300- 480 m-cy,
- b) Urządzenia techniczne i maszyny 12 – 120 m-cy,
- c) Środki transportu 12 – 96 m-cy,
- d) Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe 12 – 60 m-cy,

Poprawność stosowanych okresów użytkowania, metod amortyzacji oraz wartości rezydualnych rzeczowych aktywów trwałych jest weryfikowana na koniec każdego okresu sprawozdawczego i, w uzasadnionych przypadkach, korygowana.

Aktywa niematerialne

– Wartość firmy

Wartość firmy, która powstaje w związku z przejęciem jednostek zależnych jest ujmowana jako składnik wartości niematerialnych.

Wycena po początkowym ujęciu:

Po początkowym ujęciu wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

– Badania i rozwój

Wydatki poniesione na etapie prac badawczych z zamiarem pozyskania nowej wiedzy naukowej lub technicznej ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu w momencie ich poniesienia. Nakłady poniesione na prace rozwojowe, których efekty działań znajdują zastosowanie w opracowaniu lub wytworzeniu nowego lub w znacznym stopniu ulepszanego produktu podlegają aktywowaniu w przypadku, gdy wytworzenie nowego produktu (lub procesu) jest technicznie możliwe i jest ekonomicznie uzasadnione oraz Grupa posiada techniczne, finansowe oraz inne niezbędne środki do ukończenia prac rozwojowych. Koszty podlegające kapitalizowaniu zawierają: koszty materiałów, wynagrodzenia pracowników bezpośrednio zaangażowanych w prace rozwojowe, uzasadnioną część kosztów pośrednio związanych z wytworzeniem składnika wartości niematerialnych oraz aktywowane koszty finansowania zewnętrznego. Pozostałe koszty prac rozwojowych ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu w momencie ich poniesienia. Koszty prac rozwojowych podlegające aktywowaniu ujmowane są jako wartości niematerialne w oparciu o ich koszt wytworzenia pomniejszony o skumulowane odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości.

– Pozostałe wartości niematerialne

Pozostałe wartości niematerialne nabyte przez Grupę o określonym okresie użyteczności ekonomicznej wykazywane są w oparciu o ich cenę nabycia, pomniejszoną o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy aktualizacyjne z tytułu utraty wartości.

– Nakłady poniesione w terminie późniejszym

Późniejsze wydatki na składniki istniejących wartości niematerialnych podlegają aktywowaniu tylko wtedy, gdy zwiększają przyszłe korzyści ekonomiczne związane z danym składnikiem. Pozostałe nakłady, w tym nakłady na wytworzone we własnym zakresie: znaki towarowe, wartość firmy i marka są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu w momencie poniesienia.

– Amortyzacja

Odpisy amortyzacyjne oblicza się w oparciu o okres ekonomicznej użyteczności oraz cenę nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika aktywów, pomniejszoną o jego wartość rezydualną. Koszt

amortyzacji ujmuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu z zastosowaniem metody liniowej w odniesieniu do oszacowanego przez Grupę okresu użytkowania danego składnika wartości niematerialnych, innego niż wartość firmy, od momentu stwierdzenia jego przydatności do użytkowania. W sprawozdaniu finansowym za okres bieżący i okresy porównawcze, Grupa zakłada poniższe okresy użytkowania dla poszczególnych kategorii wartości niematerialnych:

- a) Licencje 60 - 120 m-cy,
- b) Prawa autorskie 60 m-cy,
- c) Know-How 60 m-cy,
- d) Koszty prac rozwojowych 60- 180 m-cy,

Poprawność stosowanych okresów użytkowania, metod amortyzacji oraz wartości rezydualnych wartości niematerialnych jest weryfikowana na koniec każdego okresu sprawozdawczego i w uzasadnionych przypadkach korygowana.

Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomości inwestycyjne są utrzymywane w celu uzyskiwania przychodów z tytułu najmu, z tytułu wzrostu ich wartości lub z obu przyczyn. Nieruchomości inwestycyjne nie są przeznaczone do sprzedaży w ramach normalnej działalności jednostki ani w celu wykorzystywania w procesie produkcyjnym, dostawach dóbr i usług ani w celach administracyjnych. Nieruchomości inwestycyjne, w momencie początkowego ujęcia, wyceniane są w cenie nabycia, a przy kolejnej wycenie w wartości godziwej. Wszelkie zyski i straty powstałe ze zmiany wartości godziwej ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu. Cena nabycia obejmuje cenę zakupu składnika majątku oraz koszty bezpośrednio związane z zakupem nieruchomości inwestycyjnej. Koszt wytworzenia nieruchomości inwestycyjnej obejmuje koszty materiałów oraz koszty wynagrodzeń pracowników bezpośrednio zaangażowanych w jej wytworzenie oraz inne koszty bezpośrednio związane z przystosowaniem nieruchomości inwestycyjnej do działalności zgodnie z jej zamierzonym przeznaczeniem, a także koszty finansowania zewnętrznego. Jeżeli zmienia się sposób wykorzystania nieruchomości z nieruchomości inwestycyjnej na nieruchomość zajmowaną przez właściciela, jest ona przeklasyfikowana do rzeczowych aktywów trwałych, a jej wartość godziwa na dzień przeniesienia staje się kosztem założonym dla celów przyszłego ujmowania.

Składniki rzeczowych aktywów trwałych użytkowane na podstawie umów leasingu

Umowy leasingowe, w ramach których Grupa ponosi praktycznie całość ryzyka oraz czerpie praktycznie wszystkie korzyści wynikające z posiadania składników rzeczowych aktywów trwałych klasyfikowane są jako umowy leasingu finansowego. Aktywa nabyte w drodze leasingu finansowego są wykazywane początkowo w wartości godziwej lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych, w zależności od tego, która z tych kwot jest niższa, a następnie pomniejszane o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości.

Zapasy

Składniki zapasów wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia nie wyższych od możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto. Wartość stanu zapasów ustala się z zastosowaniem metody pierwsze weszło, pierwsze wyszło. Cena nabycia obejmuje cenę zakupu powiększoną o koszty bezpośrednio

związane z zakupem i przystosowaniem składnika aktywów do stanu zdatnego do używania lub wprowadzenia do obrotu. W przypadku wyrobów gotowych i produkcji w toku, koszty zawierają odpowiednią część pośrednich kosztów produkcji, wyliczoną przy założeniu normalnego wykorzystaniu zdolności produkcyjnych. Możliwa do uzyskania cena sprzedaży netto jest różnicą pomiędzy szacowaną ceną sprzedaży dokonywanej w toku działalności gospodarczej a szacowanymi kosztami ukończenia i kosztami niezbędnymi do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów

– Aktywa finansowe nie będące instrumentami pochodnymi

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki świadczące o utracie wartości składników aktywów finansowych innych niż wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Uznaje się, że składnik aktywów finansowych utracił wartość, gdy po jego początkowym ujęciu pojawiły się obiektywne przesłanki wystąpienia zdarzenia mogącego mieć negatywny, wiarygodnie oszacowany wpływ na wartość przyszłych przepływów pieniężnych związanych z danym składnikiem aktywów. Do obiektywnych przesłanek utraty wartości aktywów finansowych (w tym instrumentów kapitałowych) zalicza się niespłacenie albo zaleganie w spłacie długu przez dłużnika, restrukturyzację długu dłużnika, na którą Grupa wyraziła zgodę ze względów ekonomicznych lub prawnych wynikających z trudności finansowych dłużnika, a której w innym wypadku Grupa by nie udzieliła, okoliczności świadczące o wysokim poziomie prawdopodobieństwa bankructwa dłużnika lub emitenta, niepomyślnie zmiany w saldzie płatności od dłużników i emitentów w ramach Grupy, warunki ekonomiczne sprzyjające naruszeniu warunków umowy, zanik aktywnego rynku na dany składnik aktywów finansowych. Ponadto, w przypadku inwestycji w instrumenty kapitałowe, za obiektywną przesłankę utraty wartości aktywów finansowych uważa się znaczący lub przedłużający się spadek wartości godziwej takiej inwestycji poniżej ceny jej nabycia.

– Aktywa niefinansowe

Wartość bilansowa aktywów niefinansowych, innych niż nieruchomości inwestycyjne, zapasy i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego poddawana jest ocenie na koniec każdego okresu sprawozdawczego w celu stwierdzenia, czy występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. W przypadku wystąpienia takich przesłanek Grupa dokonuje szacunku wartości odzyskiwalnej poszczególnych aktywów. Stratę z tytułu utraty wartości ujmuje się, jeśli wartość księgowa składnika aktywów lub związanego z nim ośrodka wypracowującego środki pieniężne (OWSP) przekracza jego szacowaną wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna aktywów lub OWSP definiowana jest jako większa z ich wartości netto możliwej do uzyskania ze sprzedaży oraz ich wartości użytkowej. Przy szacowaniu wartości użytkowej przyszłe przepływy pieniężne dyskontowane są przy użyciu stopy procentowej przed opodatkowaniem, która odzwierciedla aktualną rynkową ocenę wartości pieniądza w czasie oraz czynniki ryzyka charakterystyczne dla danego składnika aktywów lub OWSP. Dla celów przeprowadzania testów na utratę wartości, aktywa grupuje się do najmniejszych możliwych do określenia zespołów aktywów generujących wpływy pieniężne w znacznym stopniu niezależnie od innych aktywów lub OWSP. Grupa dokonuje oceny utraty wartości firmy grupując ośrodki wypracowujące środki pieniężne tak, aby szczebel organizacji, nie wyższy niż wyodrębniony segment operacyjny, na którym przeprowadza się tą ocenę odzwierciedlał najniższy szczebel organizacji, na którym Grupa monitoruje wartość firmy dla potrzeb wewnętrznych.

Odpisy z tytułu utraty wartości są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu. Odpisy z tytułu utraty wartości ujęte w poprzednich okresach, są poddawane na koniec każdego okresu sprawozdawczego ocenie, czy zaszyły przesłanki wskazujące na zmniejszenie utraty wartości lub jej całkowite odwrócenie. Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości jest odwracany, jeżeli zmieniły się szacunki zastosowane do określenia wartości odzyskiwanej. Odpis z tytułu utraty wartości odwracany jest tylko do wysokości wartości początkowej składnika aktywów pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne, jaka byłaby wykazana w sytuacji, gdyby odpis z tytułu utraty wartości nie został ujęty.

Świadczenia pracownicze

Program określonych świadczeń to program świadczeń po okresie zatrudnienia inny niż program określonych składek. Zobowiązanie netto Grupy z tytułu programu określonych świadczeń jest szacowane osobno dla każdego planu poprzez ustalenie wartości przyszłych świadczeń, do których pracownicy nabyli prawo świadcząc pracę w bieżącym okresie oraz w okresach poprzednich. Takie świadczenia dyskontuje się w celu ustalenia ich wartości bieżącej. Wszelkie nieujęte koszty przeszłego zatrudnienia oraz wartość godziwa aktywów programu są odejmowane. Stopę dyskontową ustala się na podstawie występujących na koniec okresu sprawozdawczego stóp zwrotu z wysoko ocenianych obligacji przedsiębiorstw, które mają termin wykupu zbliżony do terminu realizacji zobowiązań Grupy oraz są denominowane w tej samej walucie, w której oczekuje się płatności świadczeń. Wycena świadczeń jest dokonywana corocznie przez wykwalifikowanego aktuarusza przy użyciu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych. Grupa ujmuje wszelkie zyski i straty aktuarialne wynikające z programów określonych świadczeń w innych całkowitych dochodach, a wszystkie koszty związane z programami określonych świadczeń w kosztach osobowych, w zysku lub stracie bieżącego okresu.

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze

Zobowiązania z tytułu krótkoterminowych świadczeń pracowniczych są wyceniane bez uwzględnienia dyskonta i są odnoszone w koszty w okresie wykonania świadczenia. Grupa ujmuje zobowiązanie w ciężar kosztów w wysokości przewidzianych płatności dla pracowników z tytułu krótkoterminowych premii pieniężnych lub planów podziału zysku, jeśli na Grupie ciąży prawny lub zwyczajowo oczekiwany obowiązek takich wypłat z tytułu świadczonej pracy przez pracowników w przeszłości, a zobowiązanie to może zostać wiarygodnie oszacowane.

Rezerwy

Rezerwy ujmuje się, gdy na Grupie ciąży wynikający z przeszłych zdarzeń obecny prawny lub zwyczajowo oczekiwany obowiązek, którego wartość można wiarygodnie oszacować i prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku wiązać się będzie z wypływem korzyści ekonomicznych. Rezerwy są ustalane poprzez dyskontowanie oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych z zastosowaniem stopy przed opodatkowaniem, która odzwierciedla bieżącą, rynkową wartość pieniądza w czasie oraz ryzyko związane z danym zobowiązaniem. Odwracanie dyskonta ujmowane jest jako koszt finansowy.

Przychody

– Sprzedaż wyrobów gotowych/towarów

Przychody ze sprzedaży wyrobów gotowych/towarów w toku zwykłej działalności wyceniane są w wartości godziwej otrzymanej lub należnej zapłaty, pomniejszonej o wartość zwrotów, opustów i rabatów. Przychody są ujmowane wtedy, gdy istnieje przekonujący dowód, zazwyczaj w postaci wykonanej umowy sprzedaży, świadczący o przeniesieniu zasadniczo całego ryzyka i korzyści na klienta, istnieje wysokie prawdopodobieństwo otrzymania zapłaty, poniesione koszty oraz prawdopodobieństwo zwrotu można wiarygodnie oszacować, nie występuje trwałe zaangażowanie w zarządzanie wyrobami gotowymi/towarami, a kwotę przychodu można wiarygodnie wycenić. Jeżeli istnieje prawdopodobieństwo przyznania rabatów, których kwotę można wiarygodnie wycenić, wówczas rabat ujmowany jest jako pomniejszenie przychodów ze sprzedaży z chwilą ich ujęcia. Moment przeniesienia ryzyka i korzyści jest różny i zależy od indywidualnych warunków kontraktu.

– Świadczenie usług

Przychody ze świadczenia usług są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu w proporcji do stopnia wykonania świadczenia na dzień sprawozdawczy. Stopień wykonania świadczenia jest oceniany poprzez obmiar wykonanych prac.

– Przychody i koszty finansowe

Przychody finansowe obejmują przychody odsetkowe związane z zainwestowanymi przez Grupę środkami (w tym od instrumentów finansowych), należne dywidendy, zyski ze zbycia aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, zyski ze zmiany wartości godziwej instrumentów finansowych wycenianych przez wynik finansowy, zyski z wyceny do wartości godziwej nabytych wcześniej udziałów w jednostce przejmowanej, zyski związane z instrumentami zabezpieczającymi, które ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu. Przychody odsetkowe ujmuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu zgodnie z zasadą memoriału, z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Dywidendę ujmuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu na dzień, kiedy Spółki Grupy nabywają prawo do jej otrzymania. Koszty finansowe obejmują koszty odsetkowe związane z finansowaniem zewnętrznym, odwracanie dyskonta od ujętych rezerw i płatności warunkowych, straty na sprzedaży aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, dywidendy z uprzywilejowanych udziałów zaklasyfikowanych do zobowiązań, straty ze zmiany wartości godziwej instrumentów finansowych wycenianych w godziwej przez wynik finansowy, odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych (innych niż należności handlowe) oraz straty na instrumentach zabezpieczających, które ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu. Koszty finansowania zewnętrznego nie dające się bezpośrednio przypisać do nabycia, wytworzenia, budowy lub produkcji określonych aktywów są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Zyski i straty z tytułu różnic kursowych wykazuje się w kwocie netto jako przychody finansowe lub koszty finansowe, zależnie od ich łącznej pozycji netto.

Podatek dochodowy

Podatek dochodowy obejmuje część bieżącą i część odroczoną. Bieżący i odroczony podatek dochodowy ujmowany jest w zysku lub stracie bieżącego okresu, z wyjątkiem sytuacji, kiedy dotyczy

połączenia jednostek oraz pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym lub jako inne całkowite dochody. Podatek bieżący jest to oczekiwana kwota zobowiązań lub należności z tytułu podatku od dochodu do opodatkowania za dany rok, ustalona z zastosowaniem stawek podatkowych obowiązujących prawnie lub faktycznie na dzień sprawozdawczy oraz korekty zobowiązania podatkowego dotyczącego lat poprzednich. Zobowiązanie z tytułu podatku bieżącego obejmuje również wszelkie zobowiązania podatkowe będące efektem wypłaty dywidendy. Podatek odroczony ujmuje się w związku z różnicami przejściowymi pomiędzy wartością bilansową aktywów i zobowiązań i ich wartością ustalaną dla celów podatkowych.

Podatek odroczony jest wyceniany z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą stosowane wtedy, gdy przejściowe różnice odwrócą się, przy czym za podstawę przyjmowane są przepisy podatkowe obowiązujące prawnie lub faktycznie do dnia sprawozdawczego. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego są kompensowane, jeżeli Grupa posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzania kompensaty bieżących zobowiązań i aktywów podatkowych i pod warunkiem, że aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczą podatku dochodowego nałożonego przez tę samą władzę podatkową na tego samego podatnika lub na różnych podatników, którzy zamierzają rozliczyć zobowiązania i należności z tytułu podatku dochodowego w kwocie netto lub jednocześnie zrealizować należności i rozliczyć zobowiązanie. Składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego, służący przeniesieniu nierozliczonej straty podatkowej, niewykorzystanej ulgi podatkowej oraz ujemnych różnic przejściowych, ujmuje się w zakresie, w którym jest prawdopodobne, że będzie dostępny przyszły dochód do opodatkowania, który pozwoli na ich odpisanie. Aktywa z tytułu podatku odroczonego podlegają ocenie na każdy dzień sprawozdawczy i obniża się je w zakresie, w jakim nie jest prawdopodobne zrealizowanie związanych z nimi korzyści w podatku dochodowym.

Zysk na jedną akcję

Grupa prezentuje podstawowy i rozwodniony zysk na jedną akcję dla akcji zwykłych. Podstawowy zysk na jedną akcję jest wyliczany przez podzielenie zysku lub straty przypadającej posiadaczom akcji zwykłych przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych w roku, skorygowaną o posiadane przez Grupę akcje własne. Rozwodniony zysk na jedną akcję jest wyliczany przez podzielenie skorygowanego zysku lub straty przypadającej dla posiadaczy akcji zwykłych przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych skorygowaną o posiadane akcje własne oraz o efekty rozwadniające potencjalnych akcji.

Raportowanie segmentów działalności

Segment operacyjny jest częścią Grupy zaangażowaną w działalność gospodarczą, w związku z którą może uzyskiwać przychody oraz ponosić koszty, w tym przychody i koszty związane z transakcjami z innymi częściami Grupy. Wyniki operacyjne każdego segmentu operacyjnego są regularnie przeglądane przez zarząd Jednostki Dominującej, który decyduje o alokacji zasobów do segmentu i ocenia jego wyniki działalności, przy czym dostępne są oddzielne informacje finansowe o każdym segmencie. Wyniki operacyjne każdego segmentu, które są raportowane do organu odpowiedzialnego za podejmowanie decyzji operacyjnych w Grupie, obejmują zarówno pozycje, które mogą zostać bezpośrednio przypisane do danego segmentu, jak i te mogące być przypisane

pośrednio, na podstawie uzasadnionych przesłanek. Pozycje nieprzyporządkowane dotyczą głównie aktywów wspólnych (korporacyjnych, głównie dotyczące zarządu jednostki), kosztów związanych z siedzibą jednostki, aktywów i zobowiązań z tytułu podatku dochodowego. Wydatki inwestycyjne segmentu to całkowite koszty poniesione w ciągu roku na zakup rzeczowych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, z wyłączeniem wartości firmy.

4. Istotne osądy i oszacowania

Sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga od Zarządu osądów, szacunków i założeń, wpływających na stosowanie przyjętych zasad rachunkowości oraz prezentowane wartości aktywów, zobowiązań, przychodów oraz kosztów, których rzeczywiste wartości mogą różnić się od wartości szacowanych. Szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmiany szacunków księgowych są ujęte prospektywnie począwszy od okresu, w którym dokonano zmiany szacunku. Szacunki, które mają najbardziej istotny wpływ na wartości ujęte w sprawozdaniu finansowym, dotyczą:

- wartości aktywów długoterminowych -- oszacowanie wartości odzyskiwalnej aktywów długoterminowych oparte jest o istotne założenia i oszacowania, w szczególności w odniesieniu do wysokości przyszłych przepływów pieniężnych oraz przyjętej stopy dyskonta i wymaga od kierownictwa znacznego poziomu osądu,
- zapasów - ze względu na nieregularny popyt na część produktów Grupy Kapitałowej, produkcję pod specyficzne zamówienia klientów, istnieje ryzyko, że istotna wartość księgowa zapasów nie zostanie wykorzystana w przyszłości przez Grupę i w związku z tym powinna zostać objęta odpisem aktualizującym. Oszacowanie odpisów aktualizujących zawiera istotny element osądu Kierownictwa Grupy, co do możliwości wykorzystania istniejących zapasów w przyszłości, w szczególności w produkcji wyrobów, na które nie złożono zamówień zarówno w bieżącym, jak i poprzednim roku obrotowym („zapasy wolnorotujące”).

Dokonywane szacunki, które związane są z ryzykiem wystąpienia istotnych korekt w sprawozdaniu finansowym za kolejny okres sprawozdawczy dotyczą także:

- nieruchomości inwestycyjnych,
- aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- odpisów aktualizujących należności.

Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

1. Rzeczowe aktywa trwałe

Zmiana wartości rzeczowych aktywów trwałych

	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2018 roku							
Wartość brutto	11 789	89 143	95 546	5 894	8 183	17 094	227 649
Umorzenie	-266	-15 818	-35 324	-3 009	-2 224	-4	-56 644
Odpisy z tytułu utraty wartości	-667	0	0	0	-36	-1 028	-1 731
Wartość księgowa netto	10 856	73 326	60 222	2 885	5 923	16 063	169 274
Zmiany w 2018 roku							
zakup	0	1 922	1 472	40	53	9 738	13 225
przyjęcie w leasing finansowy	0	0	354	0	0	0	354
przeklasyfikowanie	0	0	-3	0	0	0	-3
wartość brutto sprzedaży / likwidacji	0	0	-632	-802	-7	-151	-1 592
amortyzacja	0	-1 730	-7 371	-702	-528	0	-10 331
sprzedaż / likwidacja - umorzenie	0	0	435	582	5	0	1 022
różnice z przeliczenia	5	-204	-138	-33	-56	0	-426
Stan na 31 grudnia 2018 roku							
Wartość brutto	11 794	90 861	96 599	5 099	8 173	26 681	239 207
Umorzenie	-266	-17 548	-42 260	-3 129	-2 747	-4	-65 953
Odpisy z tytułu utraty wartości	-667	0	0	0	-36	-1 028	-1 731
Wartość księgowa netto	10 861	73 314	54 339	1 970	5 390	25 650	171 523

	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2017 roku							
Wartość brutto	11 806	81 510	89 620	4 847	8 113	11 372	207 269
Umorzenie	-266	-13 852	-28 629	-2 338	-1 920	-4	-47 009
Odpisy z tytułu utraty wartości	-667	0	0	0	-36	-1 028	-1 731
Wartość księgowa netto	10 873	67 658	60 991	2 509	6 157	10 340	158 528
Zmiany w 2017 roku							
zakup	0	8 274	6 608	725	759	5 917	22 282
przeklasyfikowanie	0	0	0	330	0	0	330
wartość brutto sprzedaży / likwidacji	0	-6	-643	-2	-651	-54	-1 356
amortyzacja	0	-1 968	-7 101	-671	-568	0	-10 309
sprzedaż / likwidacja - umorzenie	0	2	406	1	265	0	673
różnice z przeliczenia	-17	-635	-39	-6	-38	0	-735
Stan na 31 grudnia 2017 roku							
Wartość brutto	11 789	89 143	95 546	5 894	8 183	17 094	227 649
Umorzenie	-266	-15 818	-35 324	-3 009	-2 224	-4	-56 644
Odpisy z tytułu utraty wartości	-667	0	0	0	-36	-1 028	-1 731
Wartość księgowa netto	10 856	73 326	60 222	2 885	5 923	16 063	169 274

Zabezpieczenia na rzeczowych aktywach trwałych wymienione zostały w nocie nr 11.1. Zabezpieczenia dotyczą zaciągniętych kredytów. Inne zabezpieczenia na majątku nie występują. Na dzień bilansowy Grupa Kapitałowa nie posiada przyszłych zobowiązań z tytułu zakupu środków trwałych.

Jak opisano w punkcie 1 oraz 2 Not objaśniających do skonsolidowanego sprawozdania finansowego, Grupa zidentyfikowała przesłanki świadczące o możliwości utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych, w tym, przede wszystkim fakt, że wartość aktywów netto wykazanych w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2018 r. przekracza ich wartość rynkową wynikającą z kapitalizacji Jednostki dominującej.

2. Aktywa niematerialne

Zmiana wartości aktywów niematerialnych

	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Prawa autorskie	Licencje na oprogramowanie	Know How	Relacje z klientami	Aktywa niematerialne w budowie	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2018 roku							
Wartość brutto	15 176	40 606	5 804	356	800	2 897	65 639
Umorzenie	-6 489	-203	-3 185	-137	-547	-92	-10 653
Wartość księgowa netto	8 687	40 403	2 619	219	253	2 805	54 986
Zmiany w 2018 roku							
Zakup / Przesunięcie / Ujawnienie	574	0	76	0	0	2 162	2 812
Wartość brutto sprzedaży / likwidacji	0	0	0	0	0	0	0
Amortyzacja	-1 322	-32	-477	-30	-80	0	-1 941
Sprzedaż / likwidacja - umorzenie	0	0	0	0	0	-56	-56
różnice z przeliczenia	0	24	-18	0	0	0	6
Stan na 31 grudnia 2018 roku							
Wartość brutto	15 750	40 631	5 861	356	800	5 059	68 457
Umorzenie	-7 811	-237	-3 661	-166	-627	-148	-12 650
Wartość księgowa netto	7 939	40 394	2 200	190	173	4 911	55 807

	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Prawa autorskie	Licencje na oprogramowanie	Know How	Relacje z klientami	Aktywa niematerialne w budowie	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2017 roku							
Wartość brutto	14 041	40 642	5 572	296	800	1 886	63 237
Umorzenie	-5 331	-172	-2 698	-48	-467	-74	-8 790
Wartość księgowa netto	8 710	40 470	2 874	248	333	1 812	54 447
Zmiany w 2017 roku							
Zakup / Przesunięcie / Ujawnienie	1 135	0	237	60	0	1 011	2 443
Wartość brutto sprzedaży / likwidacji	0	-19	-2	0	0	0	-21
Amortyzacja	-1 158	-29	-490	-90	-80	0	-1 847
Sprzedaż / likwidacja - umorzenie	0	0	2	0	0	-18	-16
różnice z przeliczenia	0	-18	-2	0	0	0	-20
Stan na 31 grudnia 2017 roku							
Wartość brutto	15 176	40 606	5 804	356	800	2 897	65 639
Umorzenie	-6 489	-203	-3 185	-137	-547	-92	-10 653
Wartość księgowa netto	8 687	40 403	2 619	219	253	2 805	54 986

W Grupie istnieją następujące wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania:

- znak towarowy „Litex Promo” o wartości księgowej 20.000 tys. złotych,
- znak towarowy „Miranda” o wartości księgowej 20.300 tys. PLN.

Grupa przeprowadziła testy na utratę wartości w odniesieniu do znaków towarowych o nieokreślonym okresie użyteczności wymienionych powyżej wg stanu na 31.12.2018 za pomocą metody zwolnienia z opłat licencyjnych.

Metoda ta polega na określeniu bieżącej wartości przyszłych korzyści ekonomicznych będących wynikiem posiadania praw do znaku towarowego. Metoda ta opiera się na założeniu, że korzyści wynikające z posiadania znaku towarowego są równe kosztom, jakie musiałby ponieść dany podmiot gdyby nie posiadał praw do znaku, a jedynie użytkował go na podstawie umowy licencyjnej według obowiązujących na rynku stawek. Sposobem na ustalenie rynkowego poziomu opłaty licencyjnej jest wyznaczenie prognozy sprzedaży produktów oznaczonych wycenianym znakiem towarowym oraz wyznaczenie stawki opłaty licencyjnej za użytkowanie tego znaku. Stawka opłaty licencyjnej wyznaczana jest na podstawie analizy umów dotyczących dzierżawy znaków towarowych stosowanych pomiędzy niepowiązаныmi stronami w obrębie porównywalnego segmentu rynku.

Testy przeprowadzono w oparciu o projekcje finansowe na lata 2019-2023, zakładając brak wzrostu po okresie prognozy. W celu wyznaczenia wybranych parametrów projekcji wykorzystano dane historyczne za rok 2018 oraz zatwierdzone przez Grupę plany na lata 2019-2023.

Podstawowe założenia:

• Wzrost przychodów w latach 2019-2023	-	4,0%
• Wzrost EBITDA	-	5,8%
• Stopa wolna od ryzyka	-	2,81%
• Premia za ryzyko rynkowe	-	6,0%
• Beta odlewarowana	-	0,80
• Współczynnik D/E	-	0,18
• Beta zalewarowana	-	0,91
• Marża	-	1,5%
• Koszt długu	-	3,22%

Jako stopę dyskontową przyjęto średni ważony koszt kapitału – WACC oraz premię z tytułu aktywów niematerialnych (łącznie 7,4%).

W wyniku przeprowadzonej analizy potwierdzono brak konieczności dokonania odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości. Kolejne testy zaplanowano na dzień 31 grudnia 2019 r.

Utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych.

Na koniec okresu sprawozdawczego Zarząd dokonuje oceny, czy istnieją przesłanki wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości składników aktywów trwałych. Wystąpienie przesłanki wskazującej na możliwość utraty wartości wymaga oszacowania wartości odzyskiwalnej.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku zidentyfikowano przesłanki do przeprowadzenia testów na utratę wartości aktywów zgodnie z MSR 36 „Utrata wartości aktywów”. W ramach powyższych testów zastosowano stopy dyskontowe w wysokości 7,4%. Stopa wzrostu po okresie prognozy 2,5 %.

Testy nie wykazały utraty wartości aktywów.

Analiza wrażliwości:

Wpływ zmiany stopy dyskontowej (wartość wyjściowa 7,9%) – dane w tys.

Zmiana założeń	-1 p.p.	Wartość wyjściowa	+ 1 p.p.
Zmiana wartości odzyskiwalnej	32.333	352.568	-26.477

Wpływ zmiany ceny produktów – dane w tys.

Zmiana założeń	-1 p.p.	Wartość wyjściowa	+ 1 p.p.
Zmiana wartości odzyskiwalnej	-22.162	352568	22.162

3. Inwestycje w jednostki stowarzyszone

Treść	Xingjiang Uniforce - Lubawa Technology Co., Ltd.	Eurobrands Sp. z o.o.	Isabella PL Sp. z o.o.	Razem
wartość na 01.01.2018				
w cenie zakupu / wg wyceny	3 323	48	830	4 201
udział w wyniku	0	508	-100	408
odpis aktualizujący	-3 323	0	0	-3 323
wartość netto na 01.01.2018	0	556	730	1 286
udział w wyniku 2018	0	-46	-340	-386
inne	0	0	1	1
wartość na 31.12.2018	0	510	391	901
wartość na 01.01.2017				
w cenie zakupu / wg wyceny	3 323	48	830	4 201
udział w wyniku	0	554	-29	525
odpis aktualizujący	-3 323	0	0	-3 323
wartość netto na 01.01.2017	0	602	801	1 403
udział w wyniku 2017	0	-46	-71	-117
inne	0	0	0	0
wartość na 31.12.2017	0	556	730	1 286

Podstawowe dane finansowe jednostek stowarzyszonych:

	suma aktywów	kapitał podstawowy	kapitał własny	przychody ze sprzedaży	wynik brutto 2018 roku	wynik netto 2018 roku
Isabella PL Sp. z o.o.	2 503	1 700	970	7 744	-720	-693
Eurobrands Sp. z o.o.	2 562	200	2 049	49	-229	-229

4. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody

Długoterminowe	Stan na	
	2018-12-31	2017-12-31
Akcje spółek notowanych na GPW	1 435	1 524
Krótkoterminowe	Stan na	
	2018-12-31	2017-12-31
	Akcje spółek notowanych na GPW	995
Inne aktywa	1 163	0

Posiadane akcje spółek są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych (GPW) w Warszawie i są wyceniane w wartości godziwej (Nota 28). Na inne aktywa finansowe składają się świadectwa efektywności energetycznej oraz premia za opcje walutowe.

Tytuł	Za okres	
	od 01.01.2018	od 01.01.2017
	do 31.12.2018	do 31.12.2017
Długoterminowe aktywa finansowe (akcje)		
Stan na początek okresu	1 524	3 459
- przeklasyfikowanie	0	-1 518
- wycena	-89	-417
Stan na koniec okresu	1 435	1 524

Tytuł	Za okres	
	od 01.01.2018	od 01.01.2017
	do 31.12.2018	do 31.12.2017
Krótkoterminowe aktywa finansowe		
Stan na początek okresu	1 066	1 412
- nabycie	208	-1 572
- sprzedaż	-47	0
- przeklasyfikowanie	1 525	1 518
- wycena	-594	-292
Stan na koniec okresu	2 158	1 066

5. Nieruchomości inwestycyjne

Wyszczególnienie	Stan na	
	2018-12-31	2017-12-31
Nieruchomości niezabudowane	11 957	9 970
- w cenie nabycia	11 364	9 377
- wycena	593	593

6. Zapasy

Wyszczególnienie	Stan na	
	2018-12-31	2017-12-31
Materiały	27 745	27 738
Półprodukty i produkty w toku	15 415	20 146
Produkty gotowe	20 761	28 946
Towary	373	2 037
Razem	64 294	78 867

	Za okres	
	od 01.01.2018	od 01.01.2017
	do 31.12.2018	do 31.12.2017
Stan odpisów na początek okresu	10 810	7 877
Zwiększenia odpisów	804	3 301
Zmniejszenia odpisów	-2 093	-368
Stan odpisów na koniec okresu, w tym aktualizujących:	9 521	10 810
Materiały	3 861	4 338
Towary	131	481
Półprodukty i produkcję w toku	3 148	1 613
Produkty gotowe	2 381	4 378

7. Należności krótkoterminowe

Wyszczególnienie	Stan na	
	2018-12-31	2017-12-31
Należności z tytułu dostaw i usług		
Należności z tytułu dostaw i usług	75 765	62 585
Odpisy aktualizujące należności z tytułu dostaw i usług	-3 258	-7 462
Razem należności z tytułu dostaw i usług	72 507	55 123
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego od osób prawnych	90	0
Pozostałe należności		
Należności z tytułu podatków, ceł i ubezpieczeń społecznych	2 990	2 179
Należności z tytułu zbycia rzeczowych aktywów trwałych	4 176	4 164
Należności od pracowników	59	153
Fundusze specjalne	27	25
Rozliczenia międzyokresowe czynne	3 059	2 840
Inne	695	829
Odpisy aktualizujące pozostałe należności	-3 875	-3 875
Razem pozostałe należności	7 131	6 315
Odpisy aktualizujące stan należności	-7 133	-11 337

	Za okres	
	od 01.01.2018	od 01.01.2017
	do 31.12.2018	do 31.12.2017
Stan odpisów na początek okresu	11 337	10 683
Zwiększenia odpisów	325	771
Zmniejszenia odpisów z tytułu spłaty	-10	-70
Zmniejszenia odpisów z tytułu odpisania i inne	-4 519	-47
Stan odpisów na koniec okresu	7 133	11 337

8. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Wyszczególnienie	Stan na	
	2018-12-31	2017-12-31
Środki pieniężne w kasie	44	44
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	8 113	2 441
Ekwiwalenty środków pieniężnych	0	0
Razem	8 157	2 485

9. Kapitał akcyjny

W 2018 roku kapitał akcyjny Spółki Dominującej „LUBAWA” SA nie uległ zmianie. Na dzień 31.12.2018 roku kapitał akcyjny Spółki "LUBAWA" S.A. wynosił 21.854.000 zł i składał się ze 109.270.000 akcji o wartości nominalnej 0,20 zł każda, w tym (w złotych):

	Stan na	
	2018-12-31	2017-12-31
12 000 000 akcji zwykłych na okaziciela serii A	2 400 000,00	2 400 000,00
4 000 000 akcji zwykłych na okaziciela serii B	800 000,00	800 000,00
12 000 000 akcji zwykłych na okaziciela serii C	2 400 000,00	2 400 000,00
1 000 000 akcji zwykłych na okaziciela serii D	200 000,00	200 000,00
52 770 000 akcji zwykłych na okaziciela serii E	10 554 000,00	10 554 000,00
27 500 000 akcji zwykłych na okaziciela serii F	5 500 000,00	5 500 000,00
RAZEM	21 854 000,00	21 854 000,00

10. Inne skumulowane całkowite dochody

	Zabezpieczenia przepływów pieniężnych	Inwestycje w instrumenty kapitałowe	Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań jednostek zagranicznych	Razem	Kapitały przypadające udziałom niedającym kontroli	łącznie
Za okres od 1.01.do 31.12.2018						
Stan na 1 stycznia 2018	285	-795	594	84	190	274
Całkowite dochody	608	-554	-214	-160	-70	-230
Stan na 31 grudnia 2018	893	-1 349	380	-77	120	44
Za okres od 1.01.do 31.12.2017						
Stan na 1 stycznia 2017	384	226	623	1 233	218	1 451
Całkowite dochody	-99	-1 021	-29	-1 149	-28	-1 177
Stan na 31 grudnia 2017	285	-795	594	84	190	274

11. Kredyty, pożyczki i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego

Długoterminowe	Stan na	
	2018-12-31	2017-12-31
Kredyty bankowe	19 800	8 343
Pożyczki	2 397	3 765
Zobowiązania z tytułu leasingów	3 023	7 011
Razem długoterminowe	25 220	19 119
Krótkoterminowe	Stan na	
	2018-12-31	2017-12-31
Kredyty bankowe	59 071	57 676
Pożyczki	1 034	755
Zobowiązania z tytułu leasingów	4 572	5 407
Razem krótkoterminowe	64 677	63 838
Ogółem	89 897	82 957
z tego:		
Kredyty bankowe	78 871	66 019
Pożyczki	3 431	4 520
Zobowiązania z tytułu leasingu	7 595	12 418

11.1 Umowy kredytowe

Na dzień bilansowy Grupa miała aktywne następujące umowy kredytowe:

Lp.	Bank	Rodzaj i przeznaczenie kredytu	Okres obowiązywania umowy	Kwota kredytu w zł	Stan zobowiązania na 31-12-2018 w zł	Zabezpieczenia
1	PKO Bank Polski S.A.	Linia kredytu wielocelowego	2020-04-19	10 000 000,00	0,00	1. Umowne prawo potrącenia wierzytelności Banku z tyt. Transakcji kredytowej. 2. Hipoteka łączna umowna do kwoty 15 000 000,00 PLN na prawie wieczystego użytkowania gruntu (działki 2/3, 3/2, 10/2) oraz budynkach na tym gruncie położonym w Grudziądzu, przy ul. Waryńskiego 32-36. Księgi wieczyste nr TO1U/00017216/0, TO1U/00027040/8 oraz TO1U/00027041/5
2	PKO Bank Polski S.A.	Kredyt inwestycyjny	2021-01-31	13 500 000,00	3 050 000,00	1) Klauzula potrącenia wierzytelności z rachunku bieżącego nr 20 1020 3583 0000 3702 0009 7279 prowadzonego przez PKO BP S.A. 2) Hipoteka umowna łączna do kwoty 22 950 000,00 PLN na prawie wieczystego użytkowania gruntu (działki nr 2/3, 3/2, 10/2) oraz budynkach i budowlach posadowionych na tym gruncie stanowiących odrębny od gruntu przedmiot własności, położonych w Grudziądzu przy ul. Waryńskiego 32-36 dla których Sąd Rejonowy w Grudziądzu prowadzi KW nr TO1U/00017216/0, TO1U/00027040/8, TO1U/00027041/5 oraz nieruchomości położonej w Celbówku, gm. Puck dla której Sąd Rejonowy w Wejherowie prowadzi KW nr 33694. 3) Przelew praw z umowy ubezpieczenia nieruchomości położonych w Grudziądzu opisanych w KW nr TO1U/00017216/0, TO1U/00027040/8, TO1U/00027041/5. 4) Zastaw rejestrowy na zbiorze rzeczy ruchomych obejmujący maszyny, urządzenia, wyposażenie i środki transportu o wartości określonej na dzień 31.12.2010 r. w wysokości 6 537 832,23 PLN. 5) Cesja praw z polisy ubezpieczenia majątku, o którym mowa w pkt. 4. 6) Zastaw rejestrowy na zbiorze rzeczy ruchomych obejmujących zapasy o wartości określonej na dzień 31.12.2010 r. w wysokości 12.282.308,25 PLN. 7) Cesje z polisy ubezpieczenia majątku ruchomego, wymienionego w pkt. 6. 8) Zastaw rejestrowy na 100% udziałów w firmie Litex Promo Sp. z o.o. z siedzibą 63-400 Ostrów Wielkopolski, ul. Staroprzygodzka 117, powstałej z przekształcenia Zakładu Produkcyjno-Handlowego Litex Stanisław Litwin w Ostrowie Wielkopolskim.

3	mBank S.A.	Kredyt obrotowy nieodnawialny w walucie polskiej	2019-01-31	3 900 000,00	0,00	1) Weksel własny "in blanco" wystawiony przez Kredytobiorcę wraz z deklaracją wekslową 2) Cesja na rzecz Banku wierzytelności należnych Kredytobiorcy od Skarb Państwa - 2 Regionalna Baza Logistyczna z tytułu umowy nr 22201/5/2018 z dn. 12.06.2018 r. na podstawie umowy o cesję należności z dnia 40/038/18 z dnia 14 sierpnia 2018 r.
4	PKO Bank Polski S.A.	Kredyt obrotowy odnawialny	2019-05-15	1 000 000,00	627 182,85	1) Weksel własny "in blanco" wystawiony przez Kredytobiorcę wraz z deklaracją wekslową 2) Hipoteka umowna do kwoty 1 500 000 PLN wpisana na drugim miejscu na będącej własnością Kredytobiorcy nieruchomości gruntowej, położonej w Lubawie przy ul. Unii Europejskiej, dla której sąd Rejonowy w Iławie V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr EL1/00045147/6 3) Przelew wierzytelności pieniężnej z umowy ubezpieczenia budowy prowadzonej w ramach Inwestycji do czasu zakończenia realizacji Inwestycji 4) Przelew wierzytelności pieniężnej z umowy ubezpieczenia nieruchomości położonej w Lubawie, przy ul. Dworcowej, o której mowa w pkt2).
5	PKO Bank Polski S.A.	Kredyt inwestycyjny	2027-01-31	15 200 000,00	10 523 000,00	1) Hipoteka umowna do kwoty 22 800 000 PLN na będącej własnością Kredytobiorcy nieruchomości gruntowej, położonej w Lubawie przy ul. Unii Europejskiej, dla której Sąd Rejonowy w Iławie V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr EL1/00045147/6 2) Przelew wierzytelności pieniężnej z umowy ubezpieczenia nieruchomości, o której mowa w pkt. 1, po zakończeniu realizacji Inwestycji 3) Przelew wierzytelności pieniężnej z umowy ubezpieczenia budowy prowadzonej w ramach inwestycji do czasu zakończenia realizacji Inwestycji 4) Zastaw rejestrowy na sprzęcie komputerowym (m.in. oprogramowanie, laptopy, monitory, mobilne stacje robocze, plotery, urządzenia wielofunkcyjne, drukarki 3D) nabywanym w ramach Inwestycji 5) Przelew wierzytelności pieniężnej z umowy ubezpieczenia sprzętu komputerowego, o którym mowa w pkt. 4) 6) Zastaw rejestrowy na maszynach i urządzeniach nabywanych w ramach Inwestycji 7) Przelew wierzytelności pieniężnej z umowy ubezpieczenia maszyn i urządzeń, o których mowa w pkt.6)
6	Santander Bank Polska S.A.	Umowa o kredyt rewolwingowy	2019-09-30	10 000 000,00	90,00	1) Hipoteka umowna do kwoty najwyższej 15.000.000 zł ustanowiona na rzecz Banku na nieruchomość 2) Przelew wierzytelności na rzecz Banku z tytułu umowy ubezpieczenia budynków/budowli na Nieruchomość 3) Nieodwołalna dyspozycja udzielona bankowi przez Spółkę stałą blokady środków pieniężnych gromadzonych na rachunku pomocniczym
7	BNP Paribas Bank Polska S.A.	Umowa o limit wierzytelności	2019-12-31	1 000 000,00	999 443,24	1) Brak
8	mBank S.A.	KREDYT ODNAWIALNY	2019-06-28	5 000 000,00	3 613 837,31	1) Hipoteka umowna łączna, na będącej w użytkowaniu wieczystym Miranda Sp. z o.o. z siedzibą w Turku przy ul. Jedwabniczej 1 nieruchomości gruntowej położonej w Turku, powiat turecki, województwo wielkopolskie, stanowiącej działki numer 693/13, 726, 735, 773, 774, 809, 814, 824/3, 824/5, 693/17, 693/19, 693/21, 693/24 z obrębu B oraz na nieruchomości budynkowej będącej własnością Miranda Sp. z o.o. z siedzibą w Turku przy ul. Jedwabniczej 1 posadowionej na tym gruncie, stanowiącej odrębną nieruchomość, dla których to nieruchomości gruntowej i budynkowej Sąd Rejonowy w Turku, V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą KW NR KN1T/00050038/9 oraz na będącej w użytkowaniu wieczystym Miranda Sp. z o.o. z siedzibą w Turku przy ul. Jedwabniczej 1 nieruchomości gruntowej położonej w Turku, powiat turecki, województwo wielkopolskie stanowiącej działki numer 693/8, 824/1 z obrębu B oraz na nieruchomości budynkowej będącej własnością Miranda Sp. z o.o. z siedzibą w Turku przy ul. Jedwabniczej 1, posadowionej na tym gruncie, stanowiącej odrębną nieruchomość, dla których to nieruchomości gruntowej i budynkowej Sąd Rejonowy w Turku, V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą KW Nr KN1T/00039052/0 oraz na będącej w użytkowaniu wieczystym Miranda Sp. z o.o. z siedzibą w Turku przy ul. Jedwabniczej 1 nieruchomości gruntowej położonej w Turku, powiat turecki, województwo wielkopolskie, stanowiącej działkę numer 693/15, dla których to nieruchomości gruntowej Sąd Rejonowy w Turku, V
9	mBank S.A.	KREDYT OBROTOWY	2019-06-28	5 000 000,00	5 000 000,00	
		KREDYT W RACHUNKU BIEŻĄCYM PLN	2019-06-28	8 000 000,00	7 175 061,46	
		KREDYT W RACHUNKU BIEŻĄCYM EUR	2019-06-28	250 000,00	933 161,02	

						<p>Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą KW Nr KN1T/00039056/8 na podstawie Umowy ustanawiającej hipotekę nr 40/013/11 z dnia 27 czerwca 2011 roku wraz z późniejszymi zmianami.</p> <p>2) Weksel in blanco klienta awalowany przez Litex Promo Sp. z o.o., Effect-System S.A., Effect-System Sp. z o.o. zaopatrzonej w deklarację wekslową Klienta i poręczycieli z dnia 27 czerwca 2018 roku.</p> <p>3) Zastaw rejestrowy na maszynach i urządzeniach stanowiących własność klienta na podstawie umowy zastawniczej nr 40/017/11 z dnia 27 stycznia 2011 roku wraz z późniejszymi zmianami.</p> <p>4) Globalna cesja wierzytelności należnych klientowi na podstawie umowy o cesję globalną należności w warunkową konsolidacją salda nr 40/034/13 z dnia 27 czerwca 2013 roku wraz z pozostałymi zmianami.</p> <p>5) Klient zobowiązuje się do ubezpieczenia nieruchomości i rzeczy ruchomych stanowiących przedmiot zabezpieczenia przez cały okres obowiązywania limitu w zakresie od ognia i innych zdarzeń losowych.</p> <p>6) Klient zobowiązuje się do złożenia na wezwanie Banku weksli in blanco z deklaracją wekslową celem uzupełnienia Zabezpieczenia wierzytelności Banku z tytułu umowy, pod rygorem o którym mowa w par. 4, do chwili przedłożenia weksli w liczbie oczekiwanej przez Bank.</p> <p>7) Klient zobowiązuje się do przedłożenia w Banku operatu szacunkowego nieruchomości o której mowa w ust. 1 sporządzonego przez rzeczoznawcę majątkowego (w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21.07.1997 rok o gospodarce nieruchomościami) oraz do dostarczenia tego operatu do Banku nie później niż na 2 miesiące przed upływem 3 lat od daty sporządzenia poprzedniego operatu złożonego w Banku. W przypadku niezłożenia przez klienta aktualnego operatu szacunkowego, Bank może zlecić sporządzenie operatu rzeczoznawcy majątkowemu i obciążyć kosztami jego sporządzenia klienta.</p>
		LIMIT NA TRANSAKCJE TERMINOWE I POCHODNE	-	3 700 000,00	0,00	1) Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową.
10	mBank S.A.	KREDYT INWESTYCYJNY W EUR	2019-11-13	396 000,00	328 683,40	<p>1) Weksel in blanco wystawiony przez Kredytobiorcę zaopatrzonej w deklarację wekslową.</p> <p>2) Poręczenie Litex Promo Sp. z o.o. udzielone na kwotę 594 000,00 EUR do dnia: 13.02.2021 r.</p> <p>3) Poręczenie Eurobrands Sp. z o.o. udzielone na kwotę 594 000,00 EUR do dnia: 13.02.2021 r.</p> <p>4) Poręczenie Effect-System S.A. udzielone na kwotę 594 000,00 EUR do dnia: 13.02.2021 r.</p> <p>5) Poręczenie Miranda Serwis Sp. z o.o. udzielone na kwotę 594 000,00 EUR do dnia: 13.02.2021 r.</p> <p>6) Poręczenie Litex Service Sp. z o.o. udzielone na kwotę 594 000,00 EUR do dnia: 13.02.2021 r.</p> <p>7) Zastaw rejestrowy na rzeczach ruchomych - maszynie stanowiącej przedmiot kredytowania do kwoty 2 030 000 PLN na podstawie umowy zastawniczej nr 40/038/14</p>
11	NFOŚiGW	POŻYCZKA W RAMACH PROGRAMU 'EFEKTYWNE WYKORZYSTANIE ENERGI'	2023-06-30	4 530 787,00	2 330 100,00	1) Weksel własny in blanco pożyczkobiorcy z klauzulą bez protestu wraz z deklaracją wekslową.
12	Siemens Finance Sp. z o.o.	POŻYCZKA	2022-06-22	376 079,73	762 360,55	<p>1) Weksel własny in blanco z wystawienia pożyczkobiorcy wraz z porozumieniem wekslowym.</p> <p>2) Umowa przewłaszczenia na zabezpieczenie ustanowiona na przedmiocie dostawy.</p>

13	BNP Paribas Bank Polska S.A.	KREDYT NA FINANSOWANIE BIEŻĄCEJ DZIAŁALNOŚCI	2019-12-31	11 000 000,00	0,00	<ol style="list-style-type: none"> 1) Pełnomocnictwo do rachunku bieżącego i innych rachunków kredytobiorcy w Banku. 2) Hipoteka łączna bez innych wpisów mających pierwszeństwo wobec wpisów na rzecz Banku do kwoty 16 500 000,00 PLN na nieruchomości stanowiącej własność spółki Effect-System Spółka Akcyjna opisanej w księdze wieczystej KW nr JG1K/00014442/0 oraz na prawie użytkowania wieczystego przysługującym spółce Świat Lnu Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością do nieruchomości oraz na związanym z tym prawem własności budynków i urządzeń znajdujących się na wymienionej nieruchomości opisanej w księdze wieczystej KW nr JG1K/00020834/0 3) Cesja wierzytelności z umowy ubezpieczenia ww. nieruchomości. 4) Zastaw rejestrowy na środkach trwałych (zaakceptowanych przez Bank), stanowiących własność Kredytobiorcy. 5) Weksle in blanco wraz z deklaracjami wekslowymi wystawione przez każdego z Kredytobiorców.
14	mBank S.A.	KREDYT INWESTYCYJNY W PLN	2020-10-30	967 119,00	373 274,00	<ol style="list-style-type: none"> 1) Weksel in blanco wystawiony przez Kredytobiorcę zaopatrzonej w deklarację wekslową z dnia 10 listopada 2015 r. 2) Poręczenie Eurobrands Sp. z o.o. w kwocie 1 450 679,00 PLN do: 30.10.2021 r. 3) Poręczenie Litex Promo Sp. z o.o. w kwocie 1 450 679,00 PLN do: 30.10.2021 r. 4) Poręczenie Miranda Serwis Sp. z o.o. w kwocie 1 450 679,00 PLN do: 30.10.2021 r. 5) Poręczenie Effect-System S.A. w kwocie 1 450 679,00 PLN do: 30.10.2021 r. 6) Poręczenie Litex Service Sp. z o.o. w kwocie 1 450 679,00 PLN do: 30.10.2021 r. 7) Zastaw rejestrowy na rzeczach ruchomych - maszyny i urządzenia stanowiące przedmiot kredytowania (barwiarka, maszyna i komputerowy system automatycznego rozkroju tkanin) stanowiących własność Kredytobiorcy do kwoty 919 777,73 na podstawie umowy zastawniczej nr 40/012/16 z dnia 16.05.2016 roku.
15	mBank S.A.	KREDYT INWESTYCYJNY W PLN	2022-07-29	2 300 000,00	2 200 517,50	<ol style="list-style-type: none"> 1) Weksel in blanco wystawiony przez Kredytobiorcę zaopatrzonej w deklarację wekslową z dnia 22 sierpnia 2017 r. 2) Poręczenie Eurobrands Sp. z o.o. 3) Poręczenie Litex Promo Sp. z o.o. 4) Poręczenie MS Energy Sp. z o.o. 5) Poręczenie Effect-System S.A. 6) Poręczenie Litex Service Sp. z o.o. 7) Poręczenie Effect-System Sp. z o.o. 8) Zastaw rejestrowy na: instalacji tryskaczowej oraz instalacji sygnalizacji pożaru stanowiących własność Kredytobiorcy
16	SANTANDER Leasing S.A.	POŻYCZKA	2020-02-20	161 856,00	339 083,77	<ol style="list-style-type: none"> 1) Weksel własny in blanco z wystawienia Miranda Sp. z o.o. 2) Przewłaszczenie na zabezpieczenie przedmiotu finansowania albo sądowy zastaw rejestrowy ustanowiony na przedmiocie finansowania na rzecz WBK Leasingi S.A. 3) Cesja praw z umowy ubezpieczenia przedmiotu finansowania w pełnym zakresie na rzecz WBK Leasing S.A.
17	mBank S.A.	Kredyt inwestycyjny w PLN	2027-07-30	3 000 000,00	2 483 177,90	<ol style="list-style-type: none"> 1) Weksel in blanco wystawiony przez Kredytobiorcę zaopatrzonej w deklarację wekslową z dnia 22 sierpnia 2017 r. 2) Poręczenie Eurobrands Sp. z o.o. 3) Poręczenie Litex Promo Sp. z o.o. 4) Poręczenie MS Energy Sp. z o.o. 5) Poręczenie Effect-System S.A. 6) Poręczenie Litex Service Sp. z o.o. 7) Poręczenie Effect-System Sp. z o.o. 8) Hipoteka umowna łączna na nieruchomościach gruntowych i budynkowych dla których Sąd Rejonowy w Turku, Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgi: KN1T/00050038/9, KN1T/00039052/0, KN1T/00039056/8 wynikająca z Umowy ustanawiającej hipotekę nr 40/011/17 z dnia 22 sierpnia 2017 r. wraz z ewentualnymi późniejszymi zmianami 9) Kredytobiorca zobowiązuje się do ubezpieczenia nieruchomości stanowiących przedmiot zabezpieczenia przez cały okres kredytowania oraz każdorazowo do dokonania cesji wierzytelności z tego tytułu na rzecz Banku.
18	mBank S.A.	Umowa o kredyt obrotowy	2019-10-31	5 000 000,00	5 000 000,00	<ol style="list-style-type: none"> 1) Zabezpieczenie spłaty należności Banku stanowi weksel in blanco Kredytobiorcy awalowany przez Litex Promo Sp. z o.o., Effect-System S.A., Effect-System Sp. z o.o. zaopatrzonej w deklarację wekslową Kredytobiorcy i poręczycieli z dnia 19.07.2019 roku.

19	mBank S.A.	Umowa o kredyt odnawialny	2019-05-15	2 000 000,00	0,00	1) Zabezpieczenie spłaty należności Banku stanowi weksel in blanco Kredytobiorcy awalowany przez Litex Promo Sp. z o.o., Effect-System S.A., Effect-System Sp. z o.o. zaopatrzone w deklarację wekslową Kredytobiorcy i poręczycieli z dnia 19.07.2019 roku.
20	ING Bank Śląski S.A.	KREDYT W RACHUNKU BANKOWYM PLN	2019-10-25	20 500 000,00	1 993 100,92	1) Zastaw rejestrowy na wszystkich obecnych i przyszłych należnościach handlowych przysługujących Klientowi z wyłączeniem należności od: a) Kontrahentów, z którymi zapisy w umowach wymagają zgody na zastaw, b) Kontrahentów objętych cesją na rzecz Banku, c) Kontrahentów krajowych spoza Grupy, d) Kontrahentów objętych faktoringiem. 2) Potwierdzonej cesji wierzytelności przysługujących klientowi od Litwin Stanisław Litex ZPH. 3) Zastaw rejestrowy na wszystkich zapasach będących własnością Klienta znajdujących się w magazynie w Ostrowie Wielkopolskim przy ul. Staroprzygodzkiej 117 wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej. 4) Hipoteki łącznej umownej do kwoty 29 250 000,00 PLN wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej na: a) Prawie użytkowania wieczystego nieruchomości zabudowanej KW nr KZ1W/00062349/8 prowadzoną przez Sąd Rejonowy w Ostrowie Wielkopolskim, b) Prawie użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej KW nr KZ1W/00064024/8 wraz z cesją praw z polisy. 5) Zastaw na maszynach i urządzeniach będących własnością Klienta znajdujących się w Ostrowie Wielkopolskim wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej. 6) Weksel in blanco wystawiony przez klienta nr 1 wraz z deklaracją wekslową poręczony przez Miranda Sp. z o.o. oraz Effect-System S.A. 7) Weksel in blanco wystawiony przez klienta nr 2 wraz z deklaracją wekslową poręczoną przez Miranda Sp. z o.o. oraz Effect-System S.A.
21	Bank Handlowy S.A.	KREDYT W RACHUNKU BIEŻĄCYM	2019-11-08	9 000 000,00	8 815 961,00	1) Poręczenie cywilno-prawne Miranda Sp. z o.o. w kwocie: 8 400 000,00 PLN do dnia: 31.05.2024 r. 2) Poręczenie cywilno-prawne Effect-System S.A. w kwocie: 8 400 000,00 PLN do dnia: 31.05.2024 r. 3) Poręczenie cywilno-prawne Eurobrands Sp. z o.o. w kwocie: 8 400 000,00 PLN do dnia: 31.05.2024 r. 4) Hipoteka łączna (ustanowiona jako hipoteka łączna kaucyjna) do kwoty 8 750 000,00 PLN na: a) Nieruchomości położonej w Kłodzku KW nr SW1K/00063637/2, b) Prawie użytkowania wieczystego z związane z nim prawie własności budynków KW nr KZ1W/00063820/1 wraz z cesją z umowy ubezpieczenia. 5) Oświadczenie o poddaniu się egzekucji.
22	BNP Paribas Bank Polska S.A.	KREDYT NA FINANSOWANIE BIEŻĄCEJ DZIAŁALNOŚCI	2019-12-31	9 000 000,00	8 573 974,33	1) Pełnomocnictwo do rachunku bieżącego i innych rachunków kredytobiorcy w Banku. 2) Hipoteka łączna bez innych wpisów mających pierwszeństwo wobec wpisów na rzecz Banku do kwoty 16 500 000,00 PLN na nieruchomości stanowiącej własność spółki Effect-System Spółka Akcyjna opisanej w księdze wieczystej KW nr JG1K/00014442/0 oraz na prawie użytkowania wieczystego przysługującemu spółce Świat Lnu Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością do nieruchomości oraz na związanym z tym prawem własności budynków i urządzeń znajdujących się na wymienionej nieruchomości opisanej w księdze wieczystej KW nr JG1K/00020834/0 3) Cesja wierzytelności z umowy ubezpieczenia ww. nieruchomości. 4) Zastaw rejestrowy na środkach trwałych (zaakceptowanych przez Bank), stanowiących własność kredytobiorcy. 5) Weksle in blanco wraz z deklaracjami wekslowymi wystawione przez każdego z kredytobiorców. 6) Hipoteka bez innych wpisów mających pierwszeństwo wobec wpisów na rzecz Banku do kwoty PLN 1.500.000 na prawie użytkowania wieczystego przysługującemu spółce Litex Service do nieruchomości oraz na związanym z tym ;prawem własności budynków i urządzeń znajdujących się na KW nr JG1K/00017871/7 7) Cesja wierzytelności z umowy ubezpieczenia nieruchomości opisanej powyżej z zastrzeżeniem, że: a) suma ubezpieczenia od ognia i innych zdarzeń losowych nie może być niższa niż 400.000 PLN b) ubezpieczyciel musi być akceptowany przez Bank

23	ING Bank Śląski S.A.	kredyt dewizowy na refinansowanie inwestycji	2021-06-08	260 000,00	691 048,27	<p>1) Hipoteka umowna do kwoty 390 000,00 EUR na nieruchomości położonej w Ostrowie Wielkopolskim przy ul. Staroprzygodzkiej, będącej własnością klienta, objętej księgą wieczystą KW nr KZ1W/00062505/0, prowadzoną przez Sąd Rejonowy w Ostrowie Wielkopolskim.</p> <p>2) Cesji praw z polisy ubezpieczeniowej przedmiotu zabezpieczenia.</p> <p>3) Weksel in blanco wystawiony przez klienta wraz z deklaracją wekslową.</p>
24	ING Bank Śląski S.A.	KREDYT W RACHUNKU BANKOWYM EUR	2019-10-25	2 000 000,00	5 349 887,66	<p>1) Zastaw rejestrowy na wszystkich obecnych i przyszłych należnościach handlowych przysługujących Klientowi z wyłączeniem należności od:</p> <p>a) Kontrahentów, z którymi zapisy w umowach wymagają zgody na zastaw,</p> <p>b) Kontrahentów objętych cesją na rzecz Banku,</p> <p>c) Kontrahentów krajowych spoza Grupy,</p> <p>d) Kontrahentów objętych faktoringiem.</p> <p>2) Potwierdzonej cesji wierzytelności przysługujących Klientowi od Litwin Stanisław Litex ZPH.</p> <p>3) Zastaw rejestrowy na wszystkich zapasach będących własnością Klienta znajdujących się w magazynie w Ostrowie Wielkopolskim przy ul. Staroprzygodzkiej 117 wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej.</p> <p>4) Hipoteki łącznej umownej do kwoty 29 250 000,00 PLN wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej na:</p> <p>a) Prawie użytkowania wieczystego nieruchomości zabudowanej KW nr KZ1W/00062349/8 prowadzoną przez Sąd Rejonowy w Ostrowie Wielkopolskim,</p> <p>b) Prawie użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej KW nr KZ1W/00064024/8 wraz z cesją praw z polisy.</p> <p>5) Zastaw na maszynach i urządzeniach będących własnością Klienta znajdujących się w Ostrowie Wielkopolskim wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej.</p> <p>6) Weksel in blanco wystawiony przez Klienta nr 1 wraz z deklaracją wekslową poręczony przez Miranda Sp. z o.o. oraz Effect-System S.A.</p> <p>7) Weksel in blanco wystawiony przez Klienta nr 2 wraz z deklaracją wekslową poręczony przez Miranda Sp. z o.o. oraz Effect-System S.A.</p>
25	Bank Handlowy S.A.	Kredyt obrotowy w rachunku bieżącym	od 2012-10-24 do 2019-10-16	4 000 000,00	3 989 684,37	<p>a) Hipoteka do kwoty 5.000.000 zł na prawie użytkowania wieczystego nieruchomości w Kamiennej Górze przy ul. Nadrzecznej wpis do KW Nr JG1K/00007265/3</p> <p>b) poręczenie cywilno-prawne przez Miranda Sp. z o.o.,</p> <p>c) poręczenie cywilno-prawne przez LITEX PROMO Sp. z o.o</p>
26	Bank Handlowy S.A.	Kredyt obrotowy w rachunku bieżącym	od 2012-10-24 do 2019-10-16	4 000 000,00	2 991 587,82	<p>a) Hipoteka do kwoty 5.000.000 zł na prawie użytkowania wieczystego nieruchomości w Kamiennej Górze przy ul. Nadrzecznej wpis do KW Nr JG1K/00007265/3</p> <p>b) poręczenie cywilno-prawne przez Miranda Sp. z o.o.,</p> <p>c) poręczenie cywilno-prawne przez LITEX PROMO Sp. z o.o</p>
27	BNP Paribas Bank Polska S.A.	Kredyt na finansowanie bieżącej działalności	od 2014-12-31 do 2019-12-31	660 000,00	659 411,43	<p>1) Pełnomocnictwo do Rachunku bieżącego i innych rachunków Kredytobiorcy w Banku.</p> <p>2) Hipoteka łączna bez innych wpisów mających pierwszeństwo wobec wpisów na rzecz Banku do kwoty 16 500 000,00 PLN na nieruchomości stanowiącej własność spółki Effect-System Spółka Akcyjna opisanej w księdze wieczystej KW nr JG1K/00014442/0 i KW nr JG1K/00029262/2 oraz na na prawie użytkowania wieczystego przysługującemu spółce Świat Lnu Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością do nieruchomości oraz na związanym z tym prawem własności budynków i urządzeń znajdujących się na wymienionej nieruchomości opisanej w księdze wieczystej KW nr JG1K/00020834/0</p> <p>3) Cesja wierzytelności z umowy ubezpieczenia ww. nieruchomości.</p> <p>4) Zastaw rejestrowy na środkach trwałych (zaakceptowanych przez Bank), stanowiących własność Kredytobiorcy.</p> <p>5) Weksle in blanco wraz z deklaracjami wekslowymi wystawione przez każdego z Kredytobiorców.</p> <p>6) Hipoteka bez innych wpisów mających pierwszeństwo wobec wpisów na rzecz Banku do kwoty PLN 1.500.000 na prawie użytkowania wieczystego przysługującemu spółce Litex Service do nieruchomości oraz na związanym z tym ;prawem własności budynków i urządzeń znajdujących się na KW nr JG1K/00017871/7</p> <p>7) Cesja wierzytelności z umowy ubezpieczenia nieruchomości opisanej powyżej z zastrzeżeniem, że: a) suma ubezpieczenia od ognia i innych zdarzeń losowych nie może być niższa niż 400.000 PLN b) ubezpieczyciel musi być akceptowany przez Bank</p>

28	mBank S.A.	Kredyt inwestycyjny w PLN (budowa budynku kotłowni i zakup dwóch kotłów)	od 2017-04-03 do 2026-12-31	3 970 000,00	3 499 247,54	<p>1) weksel in blanco wystawiony przez kredytobiorcę poręczony przez spółki: Miranda Sp. z o.o., Litex Promo Sp. z o.o., Effect-System S.A., Effect System Sp. z o.o., Litex Service Sp. z o.o., EUROBRANDS Sp. z o.o. zaopatrzonej w deklarację wekslową kredytobiorcy i poręczycieli</p> <p>2) hipoteka umowna, na będącej w użytkowaniu wieczystym Skarbu Państwa - Starosty Tureckiego nieruchomości gruntowej położonej w Turku, gmina Turek M., stanowiącej działkę numer 693/23 z obrębu Turek B, oraz na nieruchomości budynkowej będącej własnością "Miranda-Serwis" Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Turku, posadowionej na tym gruncie, stanowiącej odrębną nieruchomość, dla których to nieruchomości gruntowe i budynkowej Sąd rejonowy w Turku, V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą KW Nr KN 1T/00055241/0, wynikająca z umowy ustanawiającej hipotekę nr 40/004/17 z dnia 03 kwietnia 2017 r.</p> <p>3) zastaw rejestrowy na maszynach i urządzeniach stanowiących przedmiot kredytowania (kotły wraz urządzeniami towarzyszącymi) stanowiących własność Kredytobiorcy, /podpisanie umów zastawniczych ustanawiających zabezpieczenie w formie zastawu rejestrowego na maszynach i urządzeniach będącym przedmiotem kredytowania w terminie do 30 dni od daty montażu urządzeń i maszyn, jednak nie później niż do 31 stycznia 2018 r./</p> <p>4) Kredytobiorca zobowiązuje się do ubezpieczenia nieruchomości (po oddaniu do użytkowania nie później niż do 31.12.2017 r.) i rzeczy ruchomych (po przyjęciu na ewidencję środków trwałych, nie później niż do 31.01.2018 r.) stanowiących przedmiot zabezpieczenia przez cały okres kredytowania oraz każdorazowo do dokonania cesji wierzitelności z tego tytułu na rzecz Banku.</p>
----	------------	--	-----------------------------	--------------	--------------	--

W przypadku kredytów w Banku PKO BP SA nieznacznie zostały naruszone niektóre z kowenantów, dlatego w odniesieniu do tych kredytów bank ma prawo obniżyć kwotę przyznanego kredytu albo wypowiedzieć umowę. Na dzień bilansowy oraz na dzień publikacji sprawozdania bank nie skorzystał z takiej możliwości.

11.2 Umowy leasingu finansowego

Na dzień bilansowy Grupa miała aktywne następujące umowy leasingu finansowego:

Lp.	Finansujący	Przedmiot umowy	Nr umowy	Data zawarcia umowy	Data zakończenia umowy	Wartość umowy netto	Wartość zobowiązania na dzień bilansowy w PLN	Zabezpieczenia
1	Millennium Leasing Sp. z o.o.	Samochód ciężarowy - Volkswagen Passat	K211286	2016-02-12	2019-01-12	98 268,29	24 010,38	Weksel in blanco
2	PKO Leasing S.A.	Suszarko-stablizerka	00103/UO/14	2014-01-22	2019-07-01	531 960,03	278 147,15	1) Weksel własny in blanco 2) Poręczenie wekslowe: a) Effect-System S.A.
3	ING Leasing Sp. z o.o.	Barwiarka iMaster	811959-ST-0	2014-01-28	2019-02-23	220 440,00	170 740,83	Weksel własny in blanco
4	Siemens Finance Sp. z o.o.	Centrale klimatyzacyjne	37634	2014-04-01	2019-04-01	142 000,00	31 669,28	Weksel własny in blanco
5	BNP Paribas Bank S.A.	Transformatory (10szt.)	43173/05/2014/F/1-10	2014-05-12	2019-05-12	412 368,50	37 242,50	Weksel własny in blanco
6	Millennium Leasing Sp. z o.o.	Naświetlarka sit drukarskich	190815	2014-12-17	2019-10-17	78 000,00	58 179,95	Weksel własny in blanco

7	Siemens Finance Sp. z o.o.	Sprężarki śrubowe powietrza	37637	2014-06-18	2019-12-15	326 440,00	321 524,89	Weksel własny in blanco
8	PKO Leasing S.A.	Hala namiotowa	00441/LF/15	2015-03-20	2020-02-20	66 250,00	16 454,19	1) Weksel własny in blanco. 2) Poręczenie wekslowe: a) Effect-System S.A.
9	mLeasing Sp. z o.o.	Pakowarka	MIRANDA/PO/197 530/2015	2015-06-16	2020-05-15	9 731,12	11 170,67	1) Weksel własny in blanco. 2) Poręczenie wekslowe: a) Effect-System S.A. 3) Kaucja gwarancyjna.
10	ING Lease Sp. z o.o.	Żakarda (25szt.)	504289-6X-0	2015-03-04	2020-07-04	710 800,00	922 355,59	Weksel własny in blanco
11	mLeasing Sp. z o.o.	Konstrukcje pod krosna żakardowe	MIRANDA/PO/197 529/2015	2015-06-16	2020-05-15	211 500,00	242 738,01	1) Weksel własny in blanco. 2) Poręczenie wekslowe: a) Effect-System S.A. 3) Kaucja gwarancyjna.
12	Millennium Leasing Sp. z o.o.	Regały paletowe	198251	2015-06-25	2020-05-25	19 150,00	22 193,55	Weksel własny in blanco
13	PKO Leasing Sp. z o.o.	Krosna Dornier (5szt.)	L/O/PZ/2015/04/0 064	2015-04-22	2020-05-22	372 500,00	414 004,47	Weksel własny in blanco
14	mLeasing Sp. z o.o.	Krosna Picanol (20szt.)	MIRANDA/PO/192 287/2015	2015-03-31	2020-08-31	1 004 000,00	1 358 358,30	1) Weksel własny in blanco. 2) Poręczenie wekslowe: a) Effect-System S.A. b) Litex Promo Sp. z o.o.
15	mLeasing Sp. z o.o.	Krosna używane (33 szt)	MIRANDA/PO/197 529/2015	2015-06-16	2020-05-15	530 396,69	608 863,79	1) Weksel własny in blanco 2) Poręczenie wekslowe: a) Effect-System S.A. 3) Kaucja gwarancyjna
16	ING Lasing Sp. z o.o.	Maszyny sprząające Hako	828592-ST-0	2015-12-15	2019-01-15	45 000,00	2 094,33	Weksel własny in blanco
17	PKO Leasing S.A.	Wózki transportowe	00141/LF/16	2016-02-15	2021-02-15	111 345,00	49 086,82	Weksel własny in blanco
18	mLeasing Sp. z o.o.	Krosna Dornier (6szt.)	MIRANDA/PO/218 529/2016	2016-03-04	2019-01-30	104 400,00	23 713,52	1) Weksel własny in blanco. 2) Poręczenie wekslowe: a) Litex Promo Sp. z o.o. 3) Kaucja gwarancyjna.
19	Millennium Leasing Sp. z o.o.	Samochod osobowy Peugeot-308	255334	2017-12-01	2022-11-01	55 284,55	42 081,10	Weksel własny in blanco
20	Millennium Leasing Sp. z o.o.	Samochod osobowy Peugeot-308	255333	2017-12-01	2022-11-01	55 284,55	42 081,48	Weksel własny in blanco
21	Millennium Leasing Sp. z o.o.	Samochod osobowy Peugeot-308	255336	2017-12-01	2022-11-01	55 284,55	42 081,48	Weksel własny in blanco
22	Millennium Leasing Sp. z o.o.	Samochod osobowy Peugeot-Boxer	249866	2017-09-25	2020-09-01	74 431,71	47 164,46	Weksel własny in blanco
23	ING Lease Sp. z o.o.	Mieszadło (2szt.)	867824-ST-0	2018-10-11	2023-11-01	118 000,00	0,00	Weksel własny in blanco
24	ING Lease Sp. z o.o.	Mieszadło (2szt.)	867824-ST-0	2018-10-11	2023-11-01	118 000,00	0,00	Weksel własny in blanco
25	Millennium Leasing Sp. z o.o.	Wtryskarka Haitian	K187298	2014-09-16	2019-09-16	32 156,00 EUR	37 555,96	Weksel własny in blanco
26	Millennium Leasing Sp. z o.o.	Przecinarka taśmowa BOMAR	F195486	2015-06-19	2020-06-19	11 120,80 EUR	13 292,47	Weksel własny in blanco

27	Millennium Leasing Sp. z o.o.	Oczkarka pneumatyczna	F195489	2015-06-19	2020-06-19	8 664,97 EUR	10 356,81	Weksel własny in blanco
28	Millennium Leasing Sp. z o.o.	Oczkarka pneumatyczna	F195491	2015-06-19	2020-06-19	8 664,97 EUR	10 356,81	Weksel własny in blanco
29	Millennium Leasing Sp. z o.o.	Maszyna do uszczelniania	F195495	2015-06-19	2020-06-19	9 028,79 EUR	10 791,36	Weksel własny in blanco
30	Millennium Leasing Sp. z o.o.	Maszyna szwalnicza	F195496	2015-06-19	2020-06-19	11 578,00 EUR	13 838,26	Weksel własny in blanco
31	ING Lease Sp. z o.o.	Przyczepa REDOS	831845-ST-0	2016-04-21	2021-05-21	18 200,00 EUR	33 742,53	Weksel własny in blanco
32	ING Lease Sp. z o.o.	System magazynowy	506161-6X-0	2016-04-21	2019-05-21	93 450,00 EUR	46 109,20	Weksel własny in blanco
33	ING Lease Sp. z o.o.	Samochód ciężarowy MAN	832058-ST-0	2016-04-21	2021-05-21	74 900,00 EUR	143 699,12	Weksel własny in blanco
34	ING Lease Sp. z o.o.	Wtryskarka Haitan Mars II	506160-6X-0	2016-04-21	2021-05-21	76 045,00 EUR	145 897,15	Weksel własny in blanco
35	ING Lease Sp. z o.o.	Drukarka RENOIR	506163-6X-0	2016-05-23	2021-05-23	145 000,00 EUR	287 537,08	Weksel własny in blanco
36	ING Lease Sp. z o.o.	Kalender do druku	506162-6X-0	2016-05-19	2021-05-19	144 000,00 EUR	285 554,05	Weksel własny in blanco
37	ING Lease Sp. z o.o.	Ploter MIMAKI	506164-6X-0	2016-05-19	2021-05-19	36 000,00 EUR	71 388,99	Weksel własny in blanco
38	ING Lease Sp. z o.o.	Maszyna Karl Mayer	506575-6X-0	2016-07-11	2021-07-11	184 000,00 EUR	388 536,95	Weksel własny in blanco
39	ING Lease Sp. z o.o.	Krosna tkackie PICANOL	506361-6X-0	2016-06-24	2019-07-01	844 500,00 EUR	154 089,49	Weksel własny in blanco
40	Millennium Leasing Sp. z o.o.	Postrzygarka	254244	2018-01-22	2023-01-22	50 000,00 EUR	163 517,19	Weksel własny in blanco
41	PKO Bankowy Leasing Sp. z o.o.	Samochód osobowy Ford Focus WAGON	L/O/PZ/2016/02/0184	2016-02-29	2021-01-15	5 0325,20	28 110,58	Weksel in blanco Effect-System,
42	Millennium Leasing Sp. z o.o.	Oświetlenie LED	246282	2017-09-01	2021-09-05	64 394,14	45 372,40	Weksel in blanco Effect-System,
43	ING Leasing Sp. z o.o.	Drukarka Cyfrowa	506324-6X-0	2016-05-30	2021-05-30	1 715 577,00	764 448,09	Weksel in blanco Effect-System,
44	BZ WBK Leasing SA	Wózek Widłowy	TA4/00083/2016	2016-12-16	2019-12-25	69 900,00	20 295,69	Brak zabezpieczeń
45	ING Leasing Sp. z o.o.	Wycinarka Atom (Wykrojnik)	861302-ST-0	2018-05-30	2020-11-30	25 580,27	18 509,40	Brak zabezpieczeń
46	PKO Leasing S.A.	Toyota Auris	01256/LF/15	2015-07-09	2020-07-09	73 739,84	24 892,37	Weksel własny in blanco
47	Millennium Leasing Sp. z o.o.	Ładowarka teleskopowa	255451	2018-02-02	2022-02-02	145 000,00	110 623,89	1) Weksel własny in blanco 2) Poręczenie wekslowe: a) Miranda Spółka z o.o.

Na dzień bilansowy nie występowały umowy leasingu operacyjnego.

12. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz inne zobowiązania

Długoterminowe	Stan na	
	2018-12-31	2017-12-31
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług		
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	8 833	7 328
Inne zobowiązania niefinansowe	0	0
Razem pozostałe zobowiązania	8 833	7 328
Krótkoterminowe	Stan na	
	2018-12-31	2017-12-31
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	43 220	39 321
Zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego	0	257
Pozostałe zobowiązania		
Zobowiązania z tytułu podatków i ubezpieczeń społecznych	8 324	7 286
Zobowiązania z tytułu zakupu rzeczowych aktywów trwałych	1 375	5 227
Inne zobowiązania niefinansowe	3 936	3 855
Fundusze specjalne	312	441
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	2 718	2 071
Razem pozostałe zobowiązania	16 665	18 880

Rozliczenia międzyokresowe przychodów dotyczą otrzymanych dotacji na prace rozwojowe i rzeczowe aktywa trwałe i są rozliczane zgodnie z okresem amortyzacji prac rozwojowych oraz rzeczowych aktywów trwałych.

13. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

Wyszczególnienie	Razem	zobow. z tyt. wynagrodzeń	odprawy emerytalne	odprawy rentowe	odprawy pośmiertne	niewykorzystane urlopy	premie
Wartość bieżąca zobowiązania							
stan na 01.01.2018	5 412	3 204	510	26	104	1 568	0
- część długoterminowa	581	1	463	21	96	0	0
- część krótkoterminowa	4 831	3 203	47	5	8	1 568	0
Zwiększenia	1 321	1 168	112	3	15	0	23
Zmniejszenia	-2 063	-979	-6	0	-1	-1 077	0
wykorzystanie	-102	-102	0	0	0	0	0
Wartość bieżąca zobowiązania							
stan na 31.12.2018	4 568	3 291	616	29	118	491	23
- część długoterminowa	685	1	550	24	110	0	0
- część krótkoterminowa	3 883	3 290	66	5	8	491	23

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Razem</i>	<i>zobow. z tyt. wynagrodzeń</i>	<i>odprawy emerytalne</i>	<i>odprawy rentowe</i>	<i>odprawy pośmiertne</i>	<i>niewykorzystane urlopy</i>	<i>premie</i>
stan na 01.01.2017	5 023	3 040	400	20	78	1 159	326
- część długoterminowa	425	1	337	16	71	0	0
- część krótkoterminowa	4 598	3 039	63	4	7	1 159	326
Zwiększenia	1 851	1 291	115	6	26	413	0
Zmniejszenia	-1 356	-1 021	-5	0	0	-4	-326
wykorzystanie	-106	-106	0	0	0	0	0
Wartość bieżąca zobowiązania							
stan na 31.12.2017	5 412	3 204	510	26	104	1 568	0
- część długoterminowa	581	1	463	21	96	0	0
- część krótkoterminowa	4 831	3 203	47	5	8	1 568	0

14. Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia

	<i>Razem</i>	<i>odsetki od zobowiązań</i>	<i>pozostałe rezerwy na koszty</i>
Wartość bieżąca zobowiązania			
stan na 01.01.2018	595	1	594
- część krótkoterminowa	595	1	594
zwiększenia	23	0	23
zmniejszenia	-79	0	-79
Wartość bieżąca zobowiązania			
stan na 31.12.2018	539	1	538
- część krótkoterminowa	539	1	538

	<i>Razem</i>	<i>odsetki od zobowiązań</i>	<i>pozostałe rezerwy na koszty</i>
Wartość bieżąca zobowiązania			
stan na 01.01.2017	156	1	155
- część krótkoterminowa	156	1	155
zwiększenia	439	0	439
zmniejszenia	0	0	0
Wartość bieżąca zobowiązania			
stan na 31.12.2017	595	1	594
- część krótkoterminowa	595	1	594

15. Odroczony podatek dochodowy – zmiana stanu

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Za okres	
	od 01.01.2018	od 01.01.2017
	do 31.12.2018	do 31.12.2017
Stan na początek okresu	5 007	3 777
obciążenie wyniku netto	-1 171	-273
uznanie wyniku netto	237	1 437
zwiększenie innych skumulowanych całkowitych dochodów	100	66
zmniejszenie innych skumulowanych całkowitych dochodów	-107	0
Stan na koniec okresu	4 066	5 007

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Za okres	
	od 01.01.2018	od 01.01.2017
	do 31.12.2018	do 31.12.2017
Stan na początek okresu	19 364	18 650
obciążenie wyniku netto	428	1 376
uznanie wyniku netto	-267	-325
zwiększenie innych skumulowanych całkowitych dochodów	-107	-418
zmniejszenie innych skumulowanych całkowitych dochodów	38	81
Stan na koniec okresu	19 456	19 364
Netto: aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego - rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-15 390	-14 357

15.1 Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Lp	Wyszczególnienie	Stan na 01.01.2018 wg stawki 19%	Zwiększenia	Zmniejszenia	Stan na 31.12.2018 wg stawki 19%
1	rezerwa na odprawy emerytalne i rentowe	119	24	-1	142
2	rezerwa na niewykorzystane urlopy	294	0	-204	90
3	rezerwa na premie	34	9	0	43
4	inne rezerwy	2	0	0	2
5	niewypłacone umowy zlecenia	126	2	-26	102
6	niezapłacone składki ZUS	353	22	-84	291
7	odpisy na zapasy	2 032	0	-242	1 790
8	odpisy na należności	378	24	-37	365
9	trwała utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych	1	0	0	1
10	dotacje	568	0	-329	239
11	odpisy aktualizujące wartość inwestycji	195	0	0	195
12	aktualizacja wyceny aktywów finansowych DDS - odniesiona na wynik finansowy	2	0	0	2
13	z tytułu aktualizacji wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnej	63	0	0	63
14	strata podatkowa	295	23	-155	163
15	niezapłacone odsetki	18	0	-11	7
16	pozostałe	120	39	-35	124
17	aktywo na niezrealizowany zysk w zapasach	125	0	-41	84
18	niezapłacone faktury	18	2	-6	14
19	bonus	68	34	0	102
20	wycena udziałów w Spółce stowarzyszonej	0	58	0	58
	Razem aktywa odnoszone na wynik	4 811	237	-1 171	3 877
A	aktualizacja wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	54	99	-2	151
B	wycena kontraktów zabezpieczających przepływy pieniężne-przez kapitał z aktualizacji wyceny	105	0	-105	0
C	różnice z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek zagranicznych	37	1	0	38
	Razem aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	5 007	337	-1 278	4 066

Lp	Wyszczególnienie	Stan na 01.01.2017 wg stawki 19%	Zwiększenia	Zmniejszenia	Stan na 31.12.2017 wg stawki 19%
1	rezerwa na odprawy emerytalne i rentowe	92	27	0	119
2	rezerwa na niewykorzystane urlopy	215	89	-10	294
3	rezerwa na premie	62	33	-61	34
4	inne rezerwy	2	0	0	2
5	niewypłacone umowy zlecenia	186	11	-71	126
6	niezapłacone składki ZUS	238	124	-9	353
7	odpisy na zapasy	1 496	536	0	2 032
8	odpisy na należności	343	37	-2	378
9	trwała utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych	1	0	0	1
10	dotacje	364	204	0	568
11	odpisy aktualizujące wartość inwestycji	195	0	0	195
12	aktualizacja wyceny aktywów finansowych DDS - odniesiona na wynik finansowy	2	0	0	2
13	z tytułu aktualizacji wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnej	109	0	-46	63
14	strata podatkowa	49	295	-49	295
15	niezapłacone odsetki	11	10	-3	18
16	pozostałe	84	61	-25	120
17	aktywo na niezrealizowany zysk w zapasach	117	0	8	125
18	wycena bilansowa Forward	1	0	-1	0
19	niezapłacone faktury	22	0	-4	18
20	bonus	58	10	0	68
	Razem aktywa odnoszone na wynik	3 647	1 437	-273	4 811
A	aktualizacja wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	48	6	0	54
B	wycena kontraktów zabezpieczających przepływy pieniężne-przez kapitał z aktualizacji wyceny	82	23	0	105
C	różnice z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek zagranicznych	0	37	0	37
	Razem aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	3 777	1 503	-273	5 007

15.2 Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Lp	Wyszczególnienie	Stan na 01.01.2018 wg stawki 19%	Zwiększenia	Zmniejszenia	Stan na 31.12.2018 wg stawki 19%
1	Wycena udziałów w spółce stowarzyszonej	15	0	-15	0
2	Niezrealizowane odsetki	30	14	-6	38
3	Różnica wartości rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych	15 637	410	-193	15 854
4	Z tytułu przeszacowania rzeczowych aktywów trwałych	2 147	0	0	2 147
5	Z tytułu aktualizacji wyceny nieruchomości inwestycyjnych	74	0	0	74
6	Różnica wartość netto leasingowa a wartość początkowa	212	0	-3	209
7	Pozostałe pozycje	81	0	0	81
8	Wycena kontraktów Forward	31	0	-31	0

Lp	Wyszczególnienie	Stan na 01.01.2018 wg stawki 19%	Zwiększenia	Zmniejszenia	Stan na 31.12.2018 wg stawki 19%
9	Relacje z klientami	48	0	-15	33
10	Wycena świadectw efektywności energetycznej	280	1	0	281
11	Niezrealizowany przychód	5	3	-4	4
	Razem rezerwa odnoszona na wynik	18 560	428	-267	18 721
A	Aktualizacja wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	50	0	0	50
B	Rezerwa od zdarzeń odnoszonych na kapitał (wycena środków trwałych zg. Z MSR)	671	21	-107	585
C	Rezerwa z tytułu aktualizacji wartości przekwalifikowanej nieruchomości	39	0	0	39
D	Wycena kontraktów zabezpieczających przepływy pieniężne – przez kapitał z aktualizacji wyceny	0	17	0	17
D	Wycena jednostek stowarzyszonych	43	0	0	43
F	Różnica z przeliczenia wpłaty na kapitał	1	0	0	1
	Razem rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	19 364	466	-374	19 456

Lp	Wyszczególnienie	Stan na 01.01.2017 wg stawki 19%	Zwiększenia	Zmniejszenia	Stan na 31.12.2017 wg stawki 19%
1	Wycena udziałów w spółce stowarzyszonej	37	0	-22	15
2	Rozliczenie umów leasingu	3	0	-3	0
3	Niezrealizowane odsetki	19	13	-2	30
4	Różnica wartości rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych	14 788	1 027	-178	15 637
5	Z tytułu przeszacowania rzeczowych aktywów trwałych	2 147	0	0	2 147
6	Przeszacowanie środków trwałych	54	20	0	74
7	Różnica wartość netto leasingowa a wartość początkowa	211	1	0	212
8	Pozostałe pozycje	158	0	-77	81
9	Wycena kontraktów Forward	0	31	0	31
10	Relacje z klientami	64	0	-16	48
11	Wycena świadectw efektywności energetycznej	0	280	0	280
12	Niezrealizowany przychód	28	4	-27	5
	Razem rezerwa odnoszona na wynik	17 509	1 376	-325	18 560
A	Aktualizacja wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	283	0	-233	50
B	Rezerwa od zdarzeń odnoszonych na kapitał (wycena środków trwałych zg. Z MSR)	671	0	0	671
C	Rezerwa z tytułu aktualizacji wartości przekwalifikowanej nieruchomości	39	0	0	39
D	Wycena jednostek stowarzyszonych	124	0	-81	43
E	Różnice z przeliczenia sprawozdań jednostek zagranicznych	23	81	-104	0
F	Różnica z przeliczenia wpłaty na kapitał	1	0	0	1
	Razem rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	18 650	1 457	-743	19 364

16. Przychody ze sprzedaży

Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów - struktura rzeczowa	Za okres	
	od 01.01.2018	od 01.01.2017
	do 31.12.2018	do 31.12.2017
Przychody netto ze sprzedaży produktów	221 803	214 711
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	17 748	16 090
Razem	239 551	230 801
Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów - struktura rzeczowa	Za okres	
	od 01.01.2018	od 01.01.2017
	do 31.12.2018	do 31.12.2017
Sprzęt specjalistyczny	51 570	41 032
Materiały reklamowe	85 643	84 394
Tkaniny	92 415	98 152
Pozostałe	9 923	7 223
Razem	239 551	230 801
Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów - struktura terytorialna	Za okres	
	od 01.01.2018	od 01.01.2017
	do 31.12.2018	do 31.12.2017
Kraj	154 900	171 624
Zagranica	84 651	59 177
Razem	239 551	230 801
Koszty wytworzenia	Za okres	
	od 01.01.2018	od 01.01.2017
	do 31.12.2018	do 31.12.2017
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	175 417	166 662
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	16 988	13 715
Razem	192 405	180 377

17. Koszty według rodzaju

Wyszczególnienie	Za okres	
	od 01.01.2018	od 01.01.2017
	do 31.12.2018	do 31.12.2017
Amortyzacja	12 827	12 086
Zużycie materiałów i energii	72 266	93 815
Usługi obce	49 169	51 654
Podatki i opłaty	3 976	4 029
Wynagrodzenie	52 878	51 401
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	10 241	9 980
Pozostałe koszty	3 746	4 450
Razem koszty rodzajowe	205 103	227 415
Zmiana stanu produktów	-13 048	15 130
Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki	5 667	3 910
Koszty sprzedaży	13 791	13 914
Koszty ogólnego zarządu	23 276	27 799
Koszty wytworzenia sprzedanych produktów	175 417	166 662

18. Pozostałe przychody operacyjne

Wyszczególnienie	Za okres	
	od 01.01.2018	od 01.01.2017
	do 31.12.2018	do 31.12.2017
Zysk ze zbycia i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	8	0
Rozliczone dotacje	2 787	2 776
Rozwiązanie odpisów aktualizujących należności i zapasy	2 095	311
Otrzymane odszkodowania i kary umowne	188	228
Uzyskany złom i odpady poprodukcyjne	152	0
Nadwyżki inwentaryzacyjne	226	423
Odzyskane należności objęte odpisem	28	66
Otrzymane nieodpłatnie aktywa obrotowe	78	81
Nadwyżka dodatnich różnic kursowych dz. handlowej	684	0
Odpisane zobowiązania	151	0
Pozostałe	262	479
Razem	6 659	4 364

19. Pozostałe koszty operacyjne

Wyszczególnienie	Za okres	
	od 01.01.2018	od 01.01.2017
	do 31.12.2018	do 31.12.2017
Strata ze zbycia i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	0	135
Aktualizacja wartości należności i zapasów	1 114	3 432
Niedobory magazynowe	520	357
Kary umowne, odszkodowania	825	1 336
Nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi	0	1 335
Koszty złomowania majątku obrotowego	846	448
Składki członkowskie	22	20
Darowizny	22	76
Pozostałe	251	355
Razem	3 600	7 498

20. Przychody finansowe

Wyszczególnienie	Za okres	
	od 01.01.2018	od 01.01.2017
	do 31.12.2018	do 31.12.2017
Zysk ze zbycia aktywów finansowych	0	530
Przychody z odsetek	55	234
Dywidendy otrzymane	177	366
Aktualizacja wartości inwestycji	0	169
Nadwyżka dodatnich różnic kursowych	0	1 142
Pozostałe	41	89
Razem	273	2 530

21. Koszty finansowe

Wyszczególnienie	Za okres	
	od 01.01.2018	od 01.01.2017
	do 31.12.2018	do 31.12.2017
Odsetki:	3 157	2 587
- od kredytów i leasingów	2 345	2 184
- pozostałe	812	403
Koszty akredytyw	253	344
Prowizje	527	588
Różnice kursowe	142	0
Pozostałe	349	99
Razem	4 428	3 618

22. Podatek dochodowy

Podatek dochodowy	Za okres	
	od 01.01.2018	od 01.01.2017
	do 31.12.2018	do 31.12.2017
Podatek bieżący	-1 007	-2 075
Podatek odroczony	-1 020	25
Razem	-2 027	-2 050

	Za okres	
	od 01.01.2018	od 01.01.2017
	do 31.12.2018	do 31.12.2017
Wynik finansowy brutto	8 598	4 372
Przychody niepodlegające opodatkowaniu	-3 255	-3 216
Przychody doliczone do podstawy opodatkowania	3 011	2 418
Koszty niestanowiące kosztu uzyskania przychodu	5 099	5 919
Koszty poprzednich okresów stanowiące koszt podatkowy bieżącego okresu	-6 959	-4 629
Strata podatkowa lat ubiegłych	-151	5 157
Dywidendy otrzymane	0	162
Darowizny	0	-49
Podstawa opodatkowania podatkiem dochodowym	6 343	10 134
Podatek dochodowy	-1 007	-2 075
Zmiana stanu aktywa na odroczony podatek dochodowy	-919	1 192
Zmiana stanu rezerwy na odroczony podatek dochodowy	-101	-1 167
Obciążenie wyniku finansowego	-2 027	-2 050
Podatek dochodowy związany z pozycjami prezentowanymi w innych całkowitych dochodach	54	276

Podatek dochodowy	Za okres	
	od 01.01.2018	od 01.01.2017
	do 31.12.2018	do 31.12.2017
Wynik finansowy brutto	8 598	4 372
Koszt podatku dochodowego wg stawki 19%	-1 634	-831
Wpływ podatku od trwałych różnic pomiędzy wynikiem brutto a podstawą opodatkowania	-339	-943
Podatek dochodowy ujęty w sprawozdaniu z całkowitych dochodów	-1 973	-1 774

23. Zysk przypadający na jedną akcję

Wyszczególnienie	Stan na	
	2018-12-31	2017-12-31
wynik finansowy netto (w tys. zł)	6 229	2 915
średnioważona liczba akcji (w tys. szt.)	109 270	109 270
średnioważona rozwodniona liczba akcji (w tys. szt.)	150 270	150 270
zysk netto na jedną akcję (zł/akcję)	0,06	0,03
rozwodniony zysk netto na jedną akcję (zł/akcję)	0,04	0,02

Na podstawie umowy inwestycyjnej z 2011 r. dotyczącej nabycia przez Grupę spółek Miranda Sp. z o.o. oraz Effect-System S.A., w zamian za otrzymany aport w formie 100 % udziałów we wspomnianych spółkach Lubawa SA wyemitowała i wydała 685 warrantów subskrypcyjnych serii A uprawniających Silver Hexarion Holding Limited (Spółka celowa, której właścicielem jest Stanisław Litwin) do łącznego objęcia 68.500.000 akcji serii F, pod warunkiem uprzedniego wniesienia aportu, jako zaliczki na poczet wkładów na pokrycie akcji w warunkowo podwyższonym kapitale zakładowym Lubawa SA.

Do dnia 31 grudnia 2018 r. spółka Silver Hexarion Holding Limited objęła 27.500.000 akcji serii F wykorzystując 275 warrantów subskrypcyjnych serii A. Niewykorzystanych pozostaje 410 warrantów subskrypcyjnych uprawniających do objęcia 41.000.000 Akcji serii F.

24. Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Podmiot	Należności	Zobowiązania	Sprzedaż	Zakup	Pożyczki udzielone
Eurobrands Sp. z o.o.	31	6	28	11	472
Isabella PL Sp. z o.o.	514	2	1 380	6	0
Litex Eco Sp. z o.o.	0	0	2	0	0
ZPH Litex Stanisław Litwin *	8 714	359	16 572	2 448	0
Task Sp. z o.o. *	1	83	7	566	0
Świat Lnu Sp. z o.o. *	33 798	6 734	14 301	15 670	0
TubeSystem Łukasz Litwin	7	82	14	447	0
Razem	43 065	7 266	32 304	19 148	472

*Spółka powiązana z Lubawa S.A. poprzez akcjonariuszy: Silver Hexarion Holdings Limited oraz Stanisław Litwin.

Sprzedaż do spółek powiązanych dotyczy przede wszystkim transakcji handlowych – sprzedaż materiałów i produktów (głównie do ZPH Litex Stanisław Litwin i Świat Lnu Sp. z o.o.), usług (najem maszyn i przestrzeni magazynowej do Świat Lnu Sp. z o.o. oraz najem przestrzeni magazynowej do Isabella PL Sp. z o.o.). Zakupy natomiast dotyczą przede wszystkim materiałów kupowanych od Świata Lnu i Litex Stanisław Litwin oraz usług wynajmu pracowników od Task Sp. z o.o.

25. Wynagrodzenie Zarządu i Rady Nadzorczej

Wyszczególnienie	Wynagrodzenia			
	01.01-31.12.2018		01.01-31.12.2017	
	Lubawa SA	pozostałe spółki	Lubawa SA	pozostałe spółki
Rada Nadzorcza				
Paweł Kois	94	129	93	122
Zygmunt Politowski	41	12	82	24
Janusz Cegła	0	0	39	0
Łukasz Litwin*	82	263	82	262
Paweł Litwin	94	263	87	257
Andrzej Kowalski	106	133	48	22
Marcin Wielgus	47	18	43	18
Mieczysław Cieniuch	41	0	0	0
Razem Rada Nadzorcza	505	818	474	705
Zarząd				
Marcin Kubica	238	166	377	161
Razem	743	984	851	866

* W odniesieniu do danych zaprezentowanych w 2017 roku dokonano korekty prezentacyjnej. Kwotę 740 tys. złotych zmieniono na 262 tys. złotych, która to kwota stanowi rzeczywiste wynagrodzenie za pracę. Różnica w wysokości 478 tys. złotych dotyczyła wartości sprzedanych w ramach prowadzonej działalności gospodarczej towarów i usług. Informacja o wartości sprzedaży towarów i usług w roku 2018 została zamieszczona w pkt. 24 informacji dodatkowej do jednostkowego oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

26. Struktura zatrudnienia

Informacje o przeciętnym w roku obrotowym zatrudnieniu z podziałem na grupy zawodowe w etatach			
lp.	Wyszczególnienie	Przeciętne zatrudnienie w okresie 01.01-31.12.2018	Przeciętne zatrudnienie w okresie 01.01-31.12.2017
1.	Pracownicy umysłowi	374,77	384,54
2.	Pracownicy na stanowiskach robotniczych	687,78	791,88
3.	Pracownicy na urloпах wychowawczych	12,10	13,86
4.	Inni	1,00	7,00
Ogółem		1 075,65	1 197,28
		stan na 31.12.2018	stan na 31.12.2017
Stan zatrudnienia w osobach		1 147	1 002

27. Poręczenia i gwarancje udzielone i otrzymane

27.1 Poręczenia i gwarancje udzielone

Spółki Grupy Kapitałowej nie udzieliły w trakcie roku żadnych poręczeń ani gwarancji. Na dzień bilansowy nie występują żadne czynne poręczenia i gwarancje.

27.2 Poręczenia i gwarancje otrzymane

Na dzień 31.12.2018 roku aktywne były otrzymane gwarancje stanowiące zabezpieczenie zobowiązań Grupy:

Nazwa banku/organizacji	Kwota gwarancji w zł na 31-12-2018	Rodzaj gwarancji	Ważność gwarancji	Forma zabezpieczenia
TU Euler Hermes S.A.	37 976,74	Gwarancja rękojmi	2019-01-16	weksel
TU Euler Hermes S.A.	13 500,03	Gwarancja rękojmi	2019-02-01	weksel
TU Euler Hermes S.A.	47 232,00	Gwarancja rękojmi	2019-02-01	weksel
TU Euler Hermes S.A.	14 034,55	Gwarancja rękojmi	2019-02-08	weksel
TU Euler Hermes S.A.	77 520,00	Gwarancja rękojmi	2019-06-21	weksel
TU Euler Hermes S.A.	35 876,34	Gwarancja rękojmi	2019-12-15	weksel
TU Euler Hermes S.A.	17 483,22	Gwarancja rękojmi	2019-12-16	weksel
TU Euler Hermes S.A.	116 400,00	Gwarancja rękojmi	2020-12-26	weksel
TU Euler Hermes S.A.	4 649,40	Gwarancja rękojmi	2019-11-07	weksel
TU Euler Hermes S.A.	13 269,24	Gwarancja rękojmi	2019-11-15	weksel
TU Euler Hermes S.A.	324 000,00	Gwarancja należytego wykonania umowy	2020-12-01	weksel

TU Euler Hermes S.A.	267 229,00	Gwarancja należytego wykonania umowy	2019-11-30	weksel
TU Euler Hermes S.A.	105 840,27	Gwarancja rękojmi	2020-02-01	weksel
TU Euler Hermes S.A.	81 919,85	Gwarancja rękojmi	2019-01-31	weksel
TU Euler Hermes S.A.	14 805,00	Gwarancja rękojmi	2020-01-04	weksel
TU Euler Hermes S.A.	90 016,07	Gwarancja rękojmi	2021-01-15	weksel
TU Euler Hermes S.A.	300 000,00	Gwarancja przetargowa	2019-01-25	weksel
TU Euler Hermes S.A.	22 665,60	Gwarancja rękojmi	2020-12-16	weksel
TU Euler Hermes S.A.	6 000,00	Gwarancja przetargowa	2019-04-08	weksel
TUIR Warta S.A.	174 020,40	Gwarancja rękojmi	2021-01-15	weksel
TUIR Warta S.A.	41 964,53	Gwarancja rękojmi	2021-01-15	weksel
TUIR Warta S.A.	289 324,94	Gwarancja należytego wykonania umowy	2019-01-31	weksel
mBank S.A.	250 000,00	Gwarancja bankowa	2019-07-31	-
mBank S.A.	67 200,00	Gwarancja bankowa	2020-07-12	weksel

28. Wartość godziwa instrumentów finansowych

Na dzień 31 grudnia 2018 r. wartość godziwa instrumentów finansowych była zbliżona do ich wartości bilansowej. Poniższa tabela prezentuje instrumenty finansowe wycenione według wartości godziwej oraz poziom hierarchii ich wyceny.

Klasy instrumentów finansowych	Stan na 31 grudnia 2018			
	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Efekt wyceny ujęty w sprawozdaniu z całkowitych dochodów
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	3 593			-684
Instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne		296		751

Klasy instrumentów finansowych	Stan na 31 grudnia 2017			
	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Efekt wyceny ujęty w sprawozdaniu z całkowitych dochodów
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	2 590			-1 260
Instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne		-292		-123

Poziom 1

Zawiera dane wejściowe pochodzące z aktywnego rynku i jest traktowany jako źródło najbardziej wiarygodnych danych. Akcje notowane na GPW w Warszawie wyceniono w oparciu o kurs zamknięcia z dnia 31 grudnia 2018 roku.

Poziom 2

Zawiera dane wejściowe inne niż pochodzące z aktywnego rynku, które jednak są obserwowalne (obiektywne, mierzalne) – wartość godziwa ustalana jest na bazie wartości obserwowanych na rynku jednakże niebędących bezpośrednim kwotowaniem rynkowym.

29. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym**Wprowadzenie**

Grupa jest narażona na następujące rodzaje ryzyka wynikające z korzystania z instrumentów finansowych:

- Ryzyko kredytowe,
- Ryzyko płynności,
- Ryzyko rynkowe.

Nota przedstawia informacje na temat ekspozycji Grupy na dany rodzaj ryzyka, cele, zasady oraz procedury pomiaru i zarządzania ryzykiem przyjęte przez Grupę, jak też informacje o zarządzaniu kapitałem przez Grupę.

Podstawowe zasady zarządzania ryzykiem

Zarząd Jednostki Dominującej ponosi odpowiedzialność za ustanowienie i nadzór nad zarządzaniem ryzykiem przez Grupę. Zarząd opracowuje i monitoruje przyjęte przez Grupę zasady zarządzania ryzykiem.

Zasady zarządzania ryzykiem przez Grupę mają na celu identyfikację i analizę ryzyk, na które Grupa jest narażona, określenie odpowiednich ich limitów i kontroli, jak też monitorowanie ryzyka i stopnia dopasowania do niego limitów. Zasady i systemy zarządzania ryzykiem podlegają regularnym przeglądom w celu uwzględnienia zmiany warunków rynkowych i zmian w działalności Grupy. Poprzez szkolenia, przyjęte standardy i procedury zarządzania, Grupa dąży do zbudowania mobilizującego i konstruktywnego środowiska kontroli, w którym wszyscy pracownicy rozumieją swoją rolę i obowiązki.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest to ryzyko poniesienia straty finansowej przez Grupę w sytuacji, kiedy klient lub strona instrumentu finansowego nie spełni obowiązków wynikających z umowy. Ryzyko kredytowe związane jest przede wszystkim z należnościami od klientów oraz inwestycjami w papiery wartościowe.

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

Zarząd Jednostki Dominującej opracował politykę kredytową, według której każdy klient jest oceniany pod kątem wiarygodności kredytowej zanim zostaną mu zaoferowane zwykłe terminy płatności i dostawy oraz inne standardowe warunki umowy. W ocenie, o ile to możliwe, brany jest pod uwagę rating klienta dokonany przez zewnętrzne firmy, a w niektórych przypadkach referencje bankowe. Dla każdego klienta jest wyznaczony limit kredytowy, który oznacza maksymalną kwotę kredytowania. Limity kredytowania weryfikowane są okresowo. Klienci, którzy nie spełniają wymogów wiarygodności kredytowej stosowanych przez Grupę, mogą dokonywać transakcji wyłącznie na podstawie przedpłat.

Grupa tworzy odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości, które odpowiadają szacunkowej wartości poniesionych strat na należnościach z tytułu dostaw i usług oraz na pozostałych należnościach. Głównymi składnikami odpisu jest część obejmująca specyficzne straty związane z narażeniem na znaczące pojedyncze ryzyko.

Struktura wiekowa należności z tytułu dostaw i usług:

	Razem	Bieżące	Przeterminowane, w tym:	do 3 miesiące	od 3 do 6 miesiące	od 6 do 12 miesiące	powyżej 12 miesiące
Brutto	75 765	41 993	33 772	15 115	1 859	2 643	14 155
Odpis	-3 258	0	-3 258	0	0	0	-3 258
Netto	72 507	41 993	30 514	15 115	1 859	2 643	10 897

Środki pieniężne

Wartość bilansowa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów stanowi jej maksymalną ekspozycję na ryzyko kredytowe w stosunku do tych aktywów. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty są ulokowane w renomowanych bankach.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody

Wartość bilansowa aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody stanowi jej maksymalną ekspozycję na ryzyko kredytowe w stosunku do tych aktywów. Aktywa te obejmują akcje spółek notowanych na GPW oraz uzyskane świadectwa efektywności energetycznej.

Wartości bilansowe aktywów finansowych odpowiadają maksymalnej ekspozycji na ryzyko kredytowe. Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe na koniec okresu sprawozdawczego przedstawia się następująco:

Ekspozycja na ryzyko kredytowe	Wartość bilansowa na	
	2018-12-31	2017-12-31
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	3 593	2 590
Pożyczki i należności	75 433	56 419
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	8 157	2 485
Zabezpieczające kontrakty walutowe typu forward	296	260
Razem	87 479	61 754

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest to ryzyko wystąpienia trudności w spełnieniu przez Grupę obowiązków związanych ze zobowiązaniami finansowymi, które rozliczane są w drodze wydania środków pieniężnych lub innych aktywów finansowych. Zarządzanie płynnością przez Grupę polega na zapewnianiu, w możliwie najwyższym stopniu, aby Grupa zawsze posiadała płynność wystarczającą do regulowania wymagalnych zobowiązań, zarówno w normalnej jak i kryzysowej sytuacji, bez narażania na niedopuszczalne straty lub podważenie reputacji Grupy. Grupa utrzymuje linie kredytowe. Poniżej prezentowane są umowne terminy płatności, szacowane odsetki zobowiązań finansowych, z wyłączeniem wpływu umów o wzajemnych rozliczeniach:

Zobowiązania finansowe inne niż instrumenty pochodne na 31.12.2018	Wartość bilansowa	Przepływy pieniężne wynikające z umowy	do 1 roku	od 1 do 3 lat	od 3 do 5 lat	powyżej 5 lat
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	7 595	7 976	4 790	3 057	129	0
Kredyty w rachunku bieżącym	40 822	41 248	41 248	0	0	0
Kredyty inne niż w rachunku bieżącym (w tym inwestycyjne)	38 049	38 049	18 499	7 849	6 445	5 256
Pożyczki	3 431	3 473	1 056	2 304	113	0
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	43 220	43 219	43 219	0	0	0
Pozostałe zobowiązania	5 244	5 244	5 244	0	0	0
Razem	138 361	139 209	114 056	13 210	6 687	5 256

Zobowiązania finansowe inne niż instrumenty pochodne na 31.12.2017	Wartość bilansowa	Przepływy pieniężne wynikające z umowy	do 1 roku	od 1 do 3 lat	od 3 do 5 lat	powyżej 5 lat
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	12 418	13 115	5 744	7 359	12	0
Kredyty w rachunku bieżącym	26 046	26 853	26 853	0	0	0
Kredyty inne niż w rachunku bieżącym (w tym inwestycyjne)	39 973	41 348	41 348	0	0	0
Pożyczki	4 519	4 874	1 263	2 660	951	0
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	39 321	39 321	39 321	0	0	0
Pozostałe zobowiązania	9 053	9 053	9 053	0	0	0
Razem	131 330	134 564	123 582	10 019	963	0

Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe polega na tym, że zmiany cen rynkowych, takich jak kursy walutowe, stopy procentowe i ceny akcji będą wpływać na wyniki Grupy lub na wartość posiadanych instrumentów finansowych. Celem zarządzania ryzykiem rynkowym jest utrzymanie i kontrolowanie stopnia narażenia Grupy na ryzyko rynkowe w granicach przyjętych parametrów, przy jednoczesnym dążeniu do optymalizacji stopy zwrotu. Działania Grupy w zakresie zarządzania ryzykiem finansowym są ukierunkowane na minimalizowanie zmienności zysku lub straty bieżącego okresu.

Ryzyko walutowe

Grupa jest narażona na ryzyko walutowe w związku z transakcjami sprzedaży oraz zakupu, które są wyrażone w walucie innej niż waluta funkcjonalna Grupy. Transakcje te są wyrażane głównie w EUR oraz USD.

W stosunku do aktywów pieniężnych i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych polityka Grupy zapewnia, że ekspozycja netto jest utrzymywana na akceptowalnym poziomie.

Ekspozycja Grupy na ryzyko walutowe według kursu na koniec okresu sprawozdawczego przedstawia się następująco:

Ekspozycja na ryzyko walutowe	Wartość bilansowa w tys. PLN na				
	2018-12-31				
	EUR	USD	RUB	CHF	inne
Należności z tytułu dostaw i usług	33 974	5 159	1 633	0	539
Pozostałe należności	50	399	0	0	0
Pożyczki udzielone	0	4 231	0	0	0
Środki pieniężne	163	14	0	0	2 268
Kredyty otrzymane	-7 303	0	0	0	0
Pożyczki otrzymane	-1 101	0	0	0	-704
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	-6 599	-278	0	0	0
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	-14 924	-7 451	0	0	-1 101
Pozostałe zobowiązania	0	0	0	-1	-2 389
Ekspozycja bilansowa netto	4 260	2 074	1 633	-1	-1 387

Ekspozycja na ryzyko walutowe	Wartość bilansowa w tys. PLN na				
	2017-12-31				
	EUR	USD	RUB	CHF	inne
Należności z tytułu dostaw i usług	26 412	3 327	0	0	391
Pozostałe należności	46	11	0	0	287
Pożyczki udzielone	0	3 885	0	0	0
Środki pieniężne	108	10	27	0	1 496
Kredyty otrzymane	-1 242	0	0	0	0
Pożyczki otrzymane	-1 542	0	0	0	0
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	-10 575	-593	0	0	0
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	-13 557	-7 260	0	0	-21
Pozostałe zobowiązania	-229	0	0	-1	-2 973
Ekspozycja bilansowa netto	-579	-620	27	-1	-820

Umocnienie/osłabienie się złotego w odniesieniu do USD i EUR na dzień 31 grudnia 2018 r. spowodowałyby wzrost (spadek) kapitału własnego i zysku przed opodatkowaniem o kwoty zaprezentowane poniżej:

Okres zakończony dnia 31.12.2018 roku	Wzrost/spadek kursu waluty	Wpływ na wynik finansowy brutto
EUR	10%	426
	-10%	-426
USD	10%	207
	-10%	-207
RUB	10%	163
	-10%	-163
inne	10%	-139
	-10%	139

Okres zakończony dnia 31.12.2017 roku	Wzrost/spadek kursu waluty	Wpływ na wynik finansowy brutto
EUR	10%	-58
	-10%	58
USD	10%	-62
	-10%	62
inne	10%	-82
	-10%	82

Ryzyko stopy procentowej

Grupa jest narażona na ryzyko zmienności przepływów pieniężnych powodowanych przez stopy procentowe, związane z aktywami i zobowiązaniami o zmiennych stopach procentowych oraz na ryzyko zmienności wartości godziwej wynikające z aktywów i zobowiązań o stałych stopach procentowych. Grupa minimalizuje ryzyko stopy procentowej poprzez odpowiednie ukształtowanie struktury aktywów i zobowiązań o zmiennej i stałej stopie procentowej.

Na koniec okresu sprawozdawczego struktura oprocentowanych instrumentów finansowych przedstawia się następująco:

Struktura oprocentowanych instrumentów finansowych	Wartość bilansowa na	
	2018-12-31	2017-12-31
Instrumenty finansowe o stałej stopie procentowej		
Aktywa finansowe	8 629	2 821
Instrumenty finansowe o zmiennej stopie procentowej		
Zobowiązania finansowe	89 897	82 957

Wpływ zmiany stopy procentowej na wartość instrumentów finansowych:

Okres zakończony dnia 31.12.2018 roku	Zwiększenie / zmniejszenie o punkty procentowe	Wpływ na wynik finansowy brutto
PLN (zmiana stawki WIBOR)	1%	-899
PLN (zmiana stawki WIBOR)	-1%	899
Okres zakończony dnia 31.12.2017 roku	Zwiększenie / zmniejszenie o punkty procentowe	Wpływ na wynik finansowy brutto
PLN (zmiana stawki WIBOR)	1%	-830
PLN (zmiana stawki WIBOR)	-1%	830

Zarządzanie kapitałem

Polityka Zarządu Jednostki Dominującej polega na utrzymywaniu solidnej podstawy kapitałowej tak, aby zachować zaufanie inwestorów, kredytodawców oraz rynku, jak też zapewnić przyszły rozwój działalności gospodarczej. Kapitał obejmuje kapitał zakładowy i zyski zatrzymane. Zarząd monitoruje zwrot z kapitału, jak również poziom dywidendy przypadającej na akcje zwykłe.

Zarząd dąży do utrzymania równowagi pomiędzy wyższą stopą zwrotu możliwą do osiągnięcia przy wyższym poziomie zadłużenia i korzyściami oraz bezpieczeństwem osiąganym przy solidnym kapitale.

30. Segmenty działalności – podział branżowy

Podstawowym podziałem jest podział na segmenty branżowe. W związku z tym, wyodrębniono oraz objęto obowiązkiem sprawozdawczym następujące segmenty branżowe:

- materiały reklamowe - który obejmuje produkcję takich artykułów jak np. banery i flagi reklamowe, parasole reklamowe, namioty reklamowe oraz inne,
- sprzęt specjalistyczny - w ramach, którego produkuje się wyspecjalizowany sprzęt logistyczny przeznaczony głównie dla wojska i policji oraz sprzęt ochrony osobistej przed upadkiem z wysokości tj.: szelki bezpieczeństwa, amortyzatory, linki bezpieczeństwa, urządzenia samozaciskowe, urządzenia samohamowne, ubrania ochronne odporne na skażenia,
- tkaniny i dzianiny - który obejmuje produkcję tkanin i dzianin,
- pozostałe – produkcja i sprzedaż namiotów stelażowych i pneumatycznych, artykułów gumowych, klei, artykułów sportowo – reparacyjnych, tkanin powlekanych.

Produkty i usługi oferowane przez spółki Grupy Kapitałowej charakteryzują się różnorodnością w zakresie sezonowości sprzedaży. Do wyrobów i usług charakteryzujących się sprzedażą ciągłą w całym roku należy zaliczyć: sprzęt BHP, usługi przerobów eksportowych i tkaniny powlekane. Produkty uzależnione od budżetów centralnych takie jak namioty wielkogabarytowe, balistyka i ratownictwo najczęściej sprzedawane są w ostatnim kwartale roku. Proces ofertowania na te wyroby, często sprzedawane w ramach przetargów publicznych, rozpoczyna się najczęściej na przełomie II oraz III kwartału. Ponadto materiały reklamowe sprzedawane są w większości w pierwszej połowie roku.

Sprawozdanie z segmentów branżowych za okres od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r.

01.01-31.12.2018	Materiały reklamowe	Sprzęt specjalistyczny	Tkaniny	Pozostałe	Razem	Korekty konsolidacyjne	Suma po wyłączeniach
PRZYCHODY							
Sprzedaż na zewnątrz	85 643	53 140	90 845	9 923	239 551		239 551
Sprzedaż między segmentami	3 705	3 367	12 447	23 766	43 285	-43 285	
Przychody segmentów ogółem	89 348	56 507	103 292	33 689	282 836	-43 285	239 551
KOSZTY							
Koszty (sprzedaż na zewnątrz)	84 634	48 179	87 689	8 890	229 392	80	229 472
Koszty (sprzedaż między segmentami)	3 768	3 424	12 659	24 169	44 020	-44 020	
Koszty segmentów ogółem	88 402	51 603	100 348	33 059	273 412	-43 940	229 472
WYNIK							
Wynik segmentu	946	4 904	2 944	630	9 424	655	10 079
Nieprzypisane przychody					9 058	-2 126	6 932
Nieprzypisane koszty					9 023	-995	8 028
Zysk z udziałów w jednostkach podporządkowanych wycenianych metodą praw własności					0	-385	-385
Zysk brutto					9 459	-861	8 598
Podatek dochodowy					-2 075	48	-2 027
Zysk netto					7 384	-813	6 571
Pozostałe informacje							
Aktywa segmentu	52 455	26 359	61 536	10 653	151 003		151 003
Nieprzypisane aktywa					455 919	-210 047	245 872
Aktywa ogółem					606 922	-210 047	396 875
Pasywa segmentu	28 086	14 340	18 520	6 942	67 888		67 888
Nieprzypisane pasywa					539 034	-210 047	328 987
Pasywa ogółem					606 922	-210 047	396 875
Nakłady inwestycyjne	281	131	3 532	126	4 070		4 070
Nieprzypisane nakłady inwestycyjne					12 275		12 275
Nakłady inwestycyjne ogółem					16 345		16 345

Sprawozdanie z segmentów branżowych za okres od 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r.

01.01.-31.12.2017	Materiały reklamowe	Sprzęt specjalistyczny	Tkaniny	Pozostałe	Razem	Korekty konsolidacyjne	Suma po wyłączeniach
PRZYCHODY							
Sprzedaż na zewnątrz	84 394	37 610	98 151	10 646	230 801		230 801
Sprzedaż między segmentami	17 644	614	13 799	21 201	53 258	-53 258	
Przychody segmentów ogółem	102 038	38 224	111 950	31 847	284 059	-53 258	230 801
KOSZTY							
Koszty (sprzedaż na zewnątrz)	84 624	40 544	89 688	7 154	222 010	80	222 090
Koszty (sprzedaż między segmentami)	15 810	411	11 802	23 866	51 889	-51 889	
Koszty segmentów ogółem	100 434	40 955	101 490	31 020	273 899	-51 809	222 090
WYNIK							
Wynik segmentu	1 604	-2 731	10 460	827	10 160	-1 449	8 711
Nieprzypisane przychody					9 199	-2 305	6 894
Nieprzypisane koszty					11 799	-684	11 115
Zysk z udziałów w jednostkach podporządkowanych wycenianych metodą praw własności					0	-117	-117
Zysk brutto					7 560	-3 187	4 373
Podatek dochodowy					-2 398	348	-2 050
Zysk netto					5 162	-2 839	2 323
Pozostałe informacje							
Aktywa segmentu	62 883	26 105	66 038	30 935	185 961		185 961
Nieprzypisane aktywa					407 297	-211 693	195 604
Aktywa ogółem					593 258	-211 693	381 565
Pasywa segmentu	26 038	9 404	20 674	8 967	65 083		65 083
Nieprzypisane pasywa					528 175	-211 693	316 482
Pasywa ogółem					593 258	-211 693	381 565
Nakłady inwestycyjne	1	736	9 054	9 692	19 483		19 483
Nieprzypisane nakłady inwestycyjne					7 170		7 170
Nakłady inwestycyjne ogółem					26 653		26 653

31. Zdarzenia po dniu bilansowym

31.1. Zarząd LUBAWA S.A. w Ostrowie Wielkopolskim (Emitent, Spółka) przekazał w komunikatach bieżących do publicznej wiadomości, informacje poufne dotyczące złożenia przez Zamawiającego - Wojskowego Ośrodka Farmacji i Techniki Medycznej w Celestynowie, oświadczeń woli o częściowym odstąpieniu od umowy dostawy nr 187/FIN/2016 z dnia 11 lipca 2016 r. (Umowa) realizowanej we współpracy z podmiotem trzecim w ramach umowy konsorcjum. Oświadczenia o odstąpieniu zostały złożone w zakresie wszystkich połowych placówek medycznych poziomu pierwszego stanowiących przedmiot Umowy, o łącznej wartości 6 329 456, 00 zł brutto ze wszystkimi skutkami umownymi z tym związanymi. Co istotne oświadczenia powyższe składane były wobec konsorcjum realizującego w/w umowę dostawy, w skład którego wchodził Emitent i PZM WIMET Zbigniew Wiśniewski Spółka

Jawna. Podnosząc powyższe pragniemy podkreślić, iż na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego nie jest możliwe zdefiniowanie ostatecznego wymiaru potencjalnej odpowiedzialności Emitenta z tego tytułu. Powodem takiego stanu rzeczy jest istniejąca w niniejszej sprawie solidarna odpowiedzialność Konsorcjantów wobec Zamawiającego oraz ewentualne roszczenia regresowe Emitenta w stosunku do Konsorcjanta, jak również wzajemne roszczenia Emitenta w stosunku do Zamawiającego.

Emitent stoi na stanowisku, że odstąpienia oraz wszelkie stąd wynikające roszczenia są bezprzedmiotowe i bezskuteczne. Spółka podejmie wszelkie kroki prawne w celu utrzymania umowy w mocy lub wyeliminowania skutków powyższych odstąpień na drodze polubownej lub w wyniku sporu sądowego. Emitent informuje jednak, że kwestia ewentualnego wejścia w spór prawny z Zamawiającym, jest obecnie przedmiotem analiz i nie została podjęta decyzja co do dalszej drogi prawnej, m.in. z uwagi na stanowiska przedstawicieli sił zbrojnych RP kierowane do Emitenta, w ramach których wyrażana jest otwartość na wypracowanie rozwiązań alternatywnych w tym propozycji ugodowych wywodzonych przez Emitenta, jednakże bez podania ich ostatecznych warunków. Nie można wykluczyć, że w przypadku uwzględnienia w postępowaniu sądowym stanowiska Spółki, Emitent rozpocznie spór odszkodowawczy z Zamawiającym oraz Konsorcjantem, będącym dostawcą elementów zakwestionowanych przez Zamawiającego. Na chwilę obecną, z uwagi na znaczną niepewność odnośnie sposobu rozwiązania sporu oraz ewentualnych konsekwencji finansowych, Emitent nie podjął decyzji odnośnie utworzenia rezerwy z tego tytułu.

31.2. Zarząd Lubawa S.A. (Lubawa, Emitent) poinformował w komunikacie bieżącym 9/2019, że w dniu 16 kwietnia 2019 roku podpisał ze spółką Isabella Holding Vejle A/S (Isabella Holding) porozumienie o sprzedaży (Porozumienie) przez Emitenta 49% udziałów w Isabella PL Sp. z o.o. (Isabella PL). Porozumienie zobowiązuje Emitenta oraz Isabella Holding (Strony) do podpisania finalnej umowy (Umowa) kupna-sprzedaży 49% udziałów Isabella PL za cenę 5,99 mln zł. W wyniku transakcji Lubawa zbędzie wszystkie posiadane udziały w Isabella PL, a Isabella Holding stanie się jej jedynym udziałowcem. Porozumienie jest wiążące, a transakcja nie wymaga uzyskania przez Strony jakichkolwiek dodatkowych zgód czy pełnomocnictw. Podpisanie Umowy oraz zapłata należności za udziały nastąpi w maju 2019 r.

32. Korekta lat ubiegłych

W związku z przeprowadzoną przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych kontrolą w zakresie prawidłowości naliczenia składek społecznych i zdrowotnych w Spółkach zależnych (Miranda Sp. z o.o. oraz MS Energy Sp. z o.o.) dokonano korekty wyniku lat ubiegłych w kwocie -482 tys. złotych.

Zatwierdzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego obejmującego okres od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji oraz podpisane przez Zarząd Jednostki Dominującej dnia 25 kwietnia 2019 r.

PODPISY OSÓB REPREZENTUJĄCYCH SPÓŁKĘ

Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko / Funkcja	Podpis
25.04.2019	Marcin Kubica	Prezes Zarządu	

PODPIS OSOBY SPORZĄDZAJĄCEJ SPRAWOZDANIE

Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko / Funkcja	Podpis
25.04.2019	Jerzy Jaśkowiak	Główny Księgowy Grupy Kapitałowej	